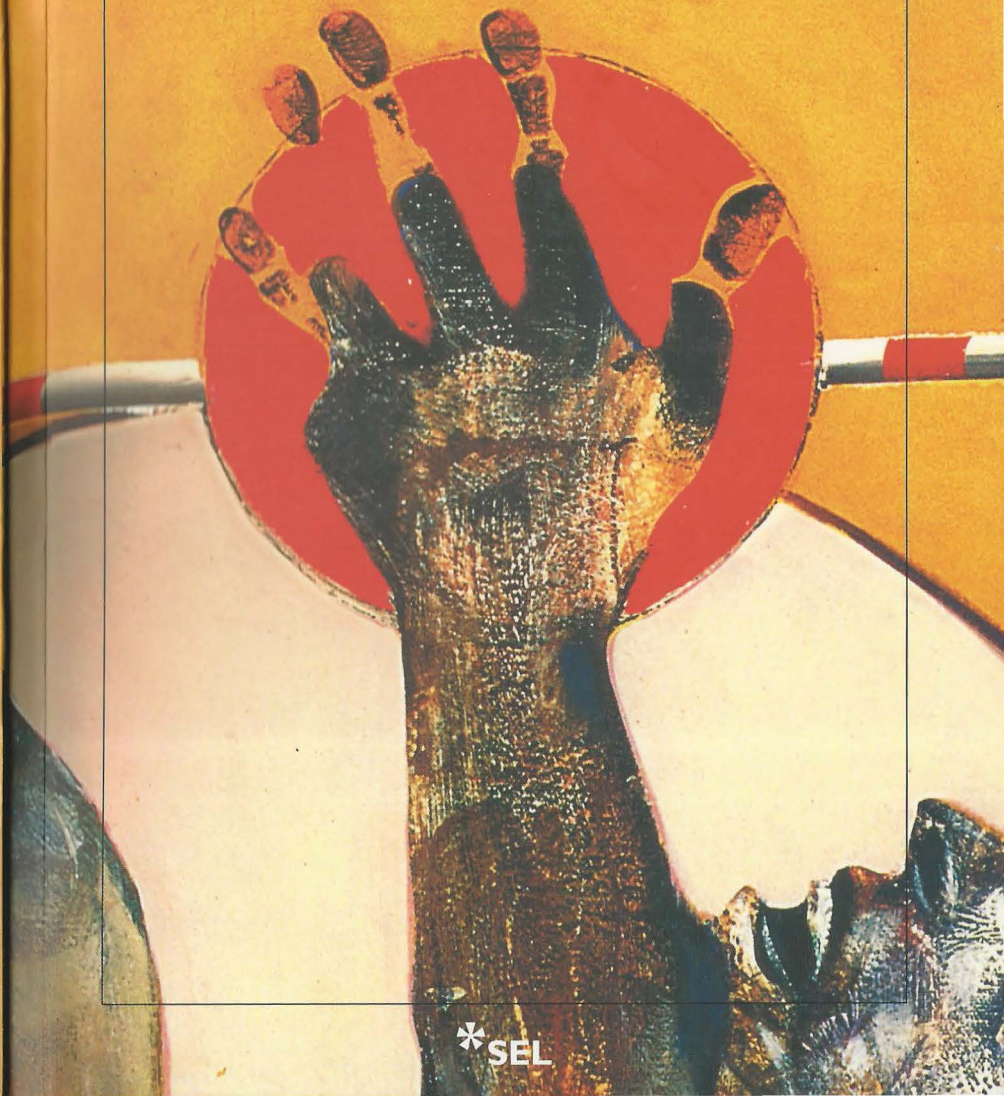
REMZİ KARABULUT

Acı Gösteri*

Öykü

SEL

REMZİ KARABULUT • ACI GÖSTERİ

ACI GÖSTERİ*

REMZİ KARABULUT, 1963 yılında Sarıkamış'ta doğdu. Bir dönem soyut resimle ilgilendi ve etkisinde kaldığı metinlerin resimlerini yaptı. Yaptığı resimlerle ikisi kişisel, üç sergi açtı. Yazılarını Edebiyat 81, Çağdaş Türk dili, Yeni Düşün, Uç, Damar, Aratos, Kül Öykü, Notos gibi dergilerde yayınlayan Karabulut'un ilk kitabı Hep Doğruyu Söyleyen Yalanım Ben (Günce), 2002 yılında Kültür Bakanlığı yayınları arasından, ikinci kitabı Kadınlar Gülmemeli (Öykü) 2005 yılında Can Yayınları arasından çıktı. Remzi Karabulut, 1975 yılından bu yana Tarsus'ta yaşıyor.

* **SEL** YAYINCILIK / ÖYKÜ

*SEL YAYINCILIK
Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85 Faks: (0212) 516 97 26

http://www.selyayincilik.com
E-mail: halklailiskiler@selyayincilik.com

*SEL YAYINCILIK: 526
ISBN 978-975-570-547-7

ACI GÖSTERİ
Remzi Karabulut
Öykü

© Sel Yayıncılık 2011

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı
Kitap Editörü: Bilge Sancı
Kapak ve teknik hazırlık: Gülay Tunç
Kapak görseli: Mustafa Horasan
Gün Ağarırken, Detay, Tuval üstüne akrilik

Birinci Baskı: Aralık 2011

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203
Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

Remzi Karabulut

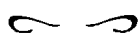
Acı Gösteri

Öykü

Bu öykülerdeki
kişilerin ve olayların,
gerçek kişiler ve olaylarla
hiçbir ilgisi yoktur.

Erdal Öz'ün büyük anısına

FİRİKLER

KIZIN BABASI

Yüzünü öfke bürümüş bir adam içeriye dalıverdi.

Müşterilerimi az çok bilirim, tanıdığım biri değildi bu.

Yalnız ben değil, o an mağazada bulanan herkes şaşırmıştı. Birilerini tartaklamaya geliyordu sanki.

Kasaya bir hışımla yaklaştı, ellerini masanın üstüne iki kurşun plaka gibi koydu:

"Senin oğlun var mı?"

"Var, hayırdır?"

"Kaç yaşında?"

"Niye soruyorsunuz beyefendi?"

"Kaç yaşında senin oğlun, söylesene!"

"On sekiz yaşında, ne olmuş?"

"O oğluna söyle, kızımdan uzak dursun!"

Patlak iri gözleri yerinden çıkacak gibiydi.

Sağ elini yumruk yaptı, başını bana doğru uzatarak masaya iki kez vurdu:

"Kızımdan uzak dursun, yoksa onun kemiklerini kırar, bir torbaya doldurur, sana yollarım! Anladın mı?"

Döndü ve geldiği gibi çıkıp gitti.

Şaşkınlıkla karışık korku içindeydim.

Havalanan şalvarına ve iki balyoz gibi taşıdığı ellerine bakarken, ne oluyor ya, deli midir nedir, demişim kendi kendime.

Çıkarken kolu vitrindeki mankenin koluna takıldı, manken vitrin camına çarparak durdu.

Oturan kadın müşterilerden biri, "Şu işe bak, dağ başı mı burası?" dedi ve ekledi, "Kancık it kuyruk sallamazsa, erkek it ne yapabilir ki?"

Hemen Köksal'ı aradım.

Bir adam geldi, böyle böyle şeyler dedi, nedir bu işin içyüzü, diye sordum.

"Bilmem baba," dedi. "Benim kızla mızla işim olmaz."

İnanırım ben oğluma, yalan söylemez. On sekiz yıldır hiçbir Allahın kulu ondan yakınmadı. Evet, okuldan birkaç kız arkadaşı var, ama öyle işi ileri dereceye vardıracak bir şey yapacak çocuk değildir.

Nereden çıktığı belli olmayan bu adam tüm dikkatimi dağıtmıştı. Tansiyonum yükselmiş, o gün müşterilerimle doğru dürüst ilgilenemez hale gelmiştim.

*

Belediyenin altındaki umumi tuvaletin lavabosunda ellerimi sabunluyordum. Aynadan gördüğüm bir adam tuhaf tuhaf sesler çıkarıyordu. Art arda öyle oh'lar çekiyordu ki, iyice bakmadan edemedim. Ayna yanıltıyor mu acaba, diye dönüp daha dikkatli bakınca yanılmadığını anladım, gördüğüm kişi, o adamdı. Yani kızın babası. Başını havaya kaldırmış, gözlerini de yummuş, derin derin oh'lar çekerek küçük su döküyordu.

İşini bitirdi ve şalvarının ipini bağlayıp elini yıkamadan çıktı.

Ellerini şalvarına sildiğini, sanki kimse yokmuş gibi gişenin önünden para vermeden geçtiğini gördüm.

Görevli, "Beyefendi para vermediniz," diye uyardı, ama o hiçbir şey duymamış gibi arkasına bile bakmadı.

Görevli, "Hooop, bilader, babanın çiftliği mi burası!" diye yeniden seslenince, ben, "İki kişi parası," deyip bir lira bıraktım. Parayı alan görevli sustu. Kızın babası da, bacaklarının arasını kaşıya kaşıya caminin önünde buğday didikleyen güvercinleri ürküterek karşıya geçti.

*

Geçenlerde bacanağımla bir tanıdığımızın cenaze yemeğindeydik. Dışarıya dizilen masalarda yemek yiyorduk. Birkaç masa ötede oturan

bir adam ilişti gözüme. Kendi kendime, ben bu adamı bir yerlerden tanıyorum ama nereden acaba, diye düşünürken, bacanak, "Hayırdır," dedi, "niye baktın öyle?"

"Soluk almadan yemek yiyen şu adamı bir yerden tanıyorum, ama çıkaramadım," dedim.

Acayip bir yemek yiyişi vardı. İri parmakları arasında görünen lahmacunlar birden yok oluyordu. Art arda öyle tıkınıyordu ki, gören, bu adam kendini boğuyor diye düşünebilirdi.

Bacanak, adamla ilgili tam bir şeyler anlatmaya çalışırken onu yine anımsadım. Masadaki yiyeceklerle sanki kavga ediyordu. Ne var ne yok silip süpürecek, örtüyü çekip savuracak, masaya da tekme atıp gidecek gibiydi. İşyerime geldiği günün görüntüleri geçti aklımdan. Gözleri, iri yumrukları, telaşlı siyah şalvarı...

Karayayla Köyü'ndenmiş. Tuhaf hareketleri olan bir adammış. İki karısı varmış. Bazen, sanki bu dünyada bir kendisi varmış gibi kimseye karışmadan yaşar, bazen de durup durup birilerine çatmadan edemezmiş. Komşuları illallah etmiş elinden.

Bir keresinde bir kapı komşusuyla kavga etmiş. Sokakta adamın gırtlağına öyle sarılmış ki, neredeyse boğacakmış, komşular araya girmese, öldürecekmiş adamcağızı. Kavgadan bir-iki gün sonra, dayak yiyen adamın salâsı verilmiş. Herkeste bir telaş, bir feryat tabii. Dost, akraba, kim varsa toplanıp gelmiş. Bir de bakmışlar ki adam yaşıyor. Üstelik sapasağlam ayakta ve kıs kıs gülüyormuş olup bitene. Herkes şaşkınlık içinde, bu işi kimin yaptığını soruyormuş birbirine. İki gün sonra bu obur şey, "Ben yaptım," demiş. "O komşu benim için artık öldü. Ölen komşunun salâsını vermek gerekir. Komşuluk görevimi yaptım, ben gittim hocaya söyledim."

"Bacanak, kızları var mı bu adamın?" diye sordum.

"Birinci karısından çocuğu olmamış. Olmayınca bir daha evlenmiş. İkinci karısından da çocuğu olmamış. Şimdi üçüncüyü arıyormuş," dedi.

Bir tabak dolusu lahmacunla iki ayran daha koydular önüne.

Biz hocaya uyarak el açmış dua ederken, o da etrafına aldırmadan tıkınıp duruyordu.

ALLAHIN KULU SABAH

şehir ölür aslında
ölünce delileri
Hakan Tabakan

"Al şu iki lirayı, karşı bakkala git, sahibine bir güzel küfret," demiş Manav Ferit.

Allahın Kulu Sabah parayı almış, peşinde köpeği, bakkala gitmiş. İçerideki müşterilere aldırmadan kasadaki adama yaklaşmış ve başlamış küfretmeye. Allah, kitap, ana, avrat, ağzına ne geldiyse. Bu duruma müşteriler de aldırmamış. Allahın Kulu Sabah her zamanki gibi küfredince, Soytarı da yanında sürekli havlıyormuş.

Küfürlerin sonu geldiğinde bakkal yavaşça kulağına eğilmiş, demiş ki:

"Seni kim gönderdi?"

"Manav Ferit," demiş.

"Sana kaç lira verdi?"

"İki lira."

"Ben dört lira veriyorum," demiş, "git bu küfürlerin iki katını ona et, tamam mı?"

"Tamam," demiş, "sen kafanı yorma."

Allahın Kulu Sabah parayı sayıp şalvarının derin cebine atmış ve manava dönmüş. Ama çok geçmeden geri gelmiş.

Aldığı dört lirayı bakkala uzatmış.

"Ne oldu?" diye sormuş bakkal.

Allahın Kulu Sabah öfkeyle, "Orda yok, kaçmış orospu çocuğu," demiş ve köpeğiyle kalabalığa karışmış.

*

Bu ilk ölümü değildi onun. Yıllar önce bir kez daha öldü. Basbayağı öldü. İnsanlar toplandı, hazırlıklar yapıldı, normal ölü gibi yıkandı. Cenazesi musalla taşına alındı, namazı kılınacaktı, ancak Soytarı'nın havlaması bir türlü bitmiyordu. Parçalıyordu hayvancağız kendini. Havlamasından, gürültüsünden namaz mamaz kılınamıyordu. Hiçbirimizin gücü yetmiyordu onu oradan uzaklaştırmaya.

Cenaze namazı kılınmadan önce hoca namazın nasıl kılınacağını gösteriyordu ki, tam o anda Allahın Kulu Sabah kafasını kaldırmaz mı? İnsanların yüzleri görülmeye değerdi gerçekten. Korkup kaçanı mı dersin, yerinde donmuş kalmış olanı mı dersin, çığlık atanı mı dersin...

Kafayı kaldırdı, etrafına şöyle bir baktı. Nerede olduğunu anladı ve birden bağırdı:

"Lan Allahsız oğlu Allahsızlar," dedi, "beni mezara diri diri mi gömeceksiniz?"

Onu o gün köpeğiyle birlikte kontrol edip eve, o salaş kulübesine getirene kadar akla karayı seçtik.

Daha önce adı yalnızca Sabah'tı. O olaydan sonra adına Allahın Kulu da eklenir oldu.

*

Bir âlem adamdı Allahın Kulu Sabah. Şehrin neşesiydi. Köpeği Soytarı da öyle. Birbirlerine benziyorlardı. İkisi de zayıf, çelimsiz ve güçsüzdü. Onları ayakta tutan küfürdü. Yeryüzünde onun kadar güzel küfreden başka insan görmedim. Küfürle geçinirdi. Onu tanıyanların bazıları, kendilerine de küfretsin istiyordu. Kadını, kızı bile. Kimse alınmazdı, gücenmezdi. Tersine severlerdi. Para verip kendine küfrettirenler bile vardı. Gerçekten öldüğünde kimse inanmadı. Yeniden di-

rilecek ve bağırıp çağıracak diye iki gün beklettikten sonra defnettik.

İnsanlar günlerce ağladı. Mahalleden bir genç kızın, tabutuna kapanarak, hıçkıra hıçkıra ağladığını gördüm. Bir büyük devlet adamıymış gibi taşıdık cenazesini. Köpeği hiç ayrılmadı kendisinden. Ölünce bile. Şimdi hemen hemen her gün mezarının başında. Başucunda duruyor, yüzünü dönüyor şehre, yorulana kadar havlıyor. Yorulunca da mezarın yanına uzanıp yatıyor.

Geçenlerde yine mezarın başında havlarken, bir aile geçmiş oradan.

Bir çocukları varmış 10-12 yaşlarında, erkek. Çocuk durmuş dikkatli bir şekilde Soytarı'ya bakmış.

Sonra, "Baba bu köpek küfrediyor," demiş.

"Köpekler konuşamaz ki oğlum," demiş, "havlarlar yalnızca."

"Hayır baba, bu köpek hem havlıyor, hem de küfrediyor," demiş.

Soytarı, günlerce mezara gidip geldi.

Havlayarak gitti, orada yorulana kadar havladı ve yine havlayarak mahalleye geri geldi.

Sonra her gittiğinde başka köpekler de ona eşlik etti.

Hep birlikte orada öylece saatlerce havladılar.

Günler geçti, Soytarı'nın ekibindeki köpek sayısı onu buldu.

Bugünlerde günün belli saatlerinde Soytarı'nın peşine düşüp Allahın Kulu Sabah'ın yaşadığı mahallede dolaşıyorlar. Bir karnaval havasında havlayarak yavaş yavaş yürüyor, kapı ve pencerelerde durup kendilerini alkışlayan insanlara baka baka gösteri yapıyorlar sanki.

YILANLARIN DÖLÜ

Hasan Ali Toptaş'a

Aslında babam da severmiş hayvanları. Daha çok yılanları. Tıpkı benim gibi nerede bir yılan görse, karşısına geçip saatlerce bakar bakar eğlenirmiş. Ben bir gün koca bir yılanla oynayınca annem demiş ki, bu çocuk yılanların dölü müdür nedir? Gülüp geçmiş tabii buna babam. Çok severmiş annem beni. Bir dediğimi iki etmezmiş. Babam da. Annem yılanları çok sevdiğimi bildiğinden, koyarmış önüme içine ekmek doğranmış sütü, yanıma da zehri alınmış yılanı, gider işine bakarmış. Çıtım çıkmazmış. Böyle bırakınca, ben de yılanla birlikte yermişim önümdekileri. Aklım ermezmiş. Kim bilir kaç yaşındaydım? O zamanlar ben yılanı boğazından tutup kafasını tastaki süte batırırmışım. Annem anlatırdı yıllar sonra, hatırlıyorum. Yılanın kafasını süte batırır batırır yalarmışım. Yılan ekmek yemiyor diye de kaşıkla kafasına vururmuşum. Yine de dermiş ki babama, sen bu çocuğa mukayyet ol. Allah korusun, ya bir yılan yutacak bu çocuğu ya da bu çocuk kazara bir yılan yutacak.

Bazı geceler, pencerenin önünde oturur, böceklerin, kurbağaların, kumrukların ve köpeklerin sesini dinleye dinleye kucağımdaki zehri alınmış yılanı severmişim.

Sonra gölde boy boy su yılanlarıyla çimermişim. Üstelik anadan doğma. Atıverirmiş annem beni yılanların kucağına. Bir kaya parçası gibi gölün dibine süzülürmüşüm. Orada buluşurmuşum su yılanla-

rıyla. Deliye dönermişim sevinçten. Bacaklarıma dolanırmış boy boy yılanlar. Erkekliğime. Pembe ağızlarını açan yılanların dillerine dilimi değdirir, öpermişim. Göldeki yılanlar kurbağalara, balıklara, küçük küçük böceklere saldırırken, ben de onların arkalarından gidermişim. Karanlık çöktüğünde, babam el atıp beni yılanların arasından çıkarmak istediğinde, basarmışım çığlığı, ağlarmışım. Ağlayınca, otururmuş babam gölün kıyısına, ay büyüyene kadar beklermiş. Beklemekten yorulduğunda da orada öylece uyuyakalırmış. "Çoook geceler uyudum senin yüzünden göl kenarında." Böyle derdi babam bana. Bunu da hatırlıyorum.

Bir an önce sabah olsun ve annem beni tutup evimizin yakınındaki o küçük göle atsın diye sabırsızlanırmışım. Ağlarmışım bunun için. Uyuyamazmışım. Git, diyormuş sonunda annem babama, bu yılanların dölüne bir yılan getir de sussun. Böylece babamın tutup getirdiği bir yılanla susarmışım. Önce susar, sonra koluma dolar, bakar bakar sevinçten kahkahalar atarmışım.

Şimdi bunların, yalnızca bana anlatılan şeyler olmadığını, sanki az önce yaşadığım şeyler kadar canlı olduğunu görebiliyorum.

Büyüdüğümü görmedi babam. Bir zehirli hayvanın sokmasıyla ölmüş ne yazık ki. Öyle derler hâlâ. Belki de beni eğlendirmek ya da susturmak için yakalamaya çalıştığı bir yılan öldürdü onu, kim bilir? Ben ne zaman bu konuyu açsam, annem hep başka başka şeylerden söz ederek geçiştiriverirdi.

Biraz büyüdüğümde, yani aklım erdiğinde, her gece yılanlı hikâyeler istermişim. En çok da Şahmeran efsanelerini. Anlatır da anlatırmış zavallı babam. Bildik ne kadar hikâye varsa. Bildik hikâyeler bitince de kendisi uydururmuş çaresiz. Ben büyük bir merakla, hayretle her gece hikâye dinlermişim. Babam gözünü kapatır, daha güzel hikâyeler uydurmaya çalışırmış. Uzun kış gecelerinde anlatmaktan yorgun düşer ve uyuklamaya başlarmış. Sesi gevşediğinde ben eline vururmuşum. Yine uyanmazsa, hikâye kesintiye uğramasın diye parmaklarını ısırır, yerinden hoplatırmışım.

Bir defasında gece yarısını geçtiğinde, büyük bir yorgunluk ve çaresizlik içinde gidip anneme çattığını, belli belirsiz bir rüyaymış gibi hatırlıyorum. Annem de yataktan doğrulup beline kadar inen siyah

saçları altında çaresizliğini şöyle dile getirmişti: "Bu çocuğu bir hekime götürelim, ne olur."

Daha sonraki günlerde işleri şehre düştüğünde, baharatlar, tülbentler, yeşil sabunlar, taraklar, tatlılar ve kokulu çaylar almadan önce, bir hekime göstermişler beni. Hekim bana bakıp bakıp gülmüş. Al al yanaklarımdan tutarak sevmiş beni. Gül gibi çocuk bu, hiçbir şeyi yok, siz ona yine bol bol hikâyeler anlatmaya devam edin, demiş.

Şimdi olduğu gibi o zaman da birçok şeyi neden yaptığımı bilmezdim. Köyün çocukları korkardı benden. Onun için hiç yanaşmazlardı. Hep uzağımda durur, birbirlerine sarılır öyle izlerlerdi beni. Elimdeki yılanı biraz kıpırdatsam, çil yavrusu gibi dağılıverirlerdi.

Annemin neden bana bir defa da olsa bir hikâye anlatmadığını hâlâ anlayabilmiş değilim. Ne zaman yanına sokulup anlatmasını istesem, zamanının olmadığını söyler, yüzünü çevirirdi. Çoğu zaman da, sırf hikâye anlatmamak için başındaki yazmayı sıyırır, uzun siyah saçlarını tarayarak kendine iş çıkarırdı.

Yine bir gün, elimdeki yılan kayıplara karışınca, evde kıyametler koparmışım. İki gün iki gece kudurmuş, ortalığı birbirine katmışım. Babam buna daha fazla dayanamamış ve hiçbir şey söylemeden vurmuş kapıyı çıkmış.

Ertesi gün akşam vakti, hava kararduğında, omzunda devasa bir yılanla kapıyı tekmelcyip içeri girdi. İşte bu görüntüyü bugünkü gibi hatırlıyorum. Dünyanın en iri ve en güzel yılanını getirmişti bana. Yılanın kafası neredeyse kafam kadardı. Pul pul parlıyordu. Babam yorgundu, burnundan soluyordu. Getirdiği yılanı bir hışımla önüme attı ve gidip uyudu.

O gece büyük bir mutluluk ve huzur içinde, o devasa yılanla birbirimize sarılarak derin bir uykuya dalmıştık.

DELİ SAKKUR

Ayağındaki terlikler yırtıktı, çoktandır rahat yürüyemiyordu. Yenisini aldım geçenlerde kendisine. O gün baktım yine eski terliklerini giymiş.

Birlikte dolmuş durağına yürüyoruz. Terliğin biri ayağından çıkıyor, yere basmamak için tek ayak üzerinde bir-iki sekiyor, ayağını geçiremeyince, eğilip eliyle yardım ediyor.

"Sakkur," diyorum, "yeni terliklerini niye giymedin?"

"Komutanım, bunlar eskisin, ondan sonra," diyor.

Sabahları hepimizden önce gelir dolmuş durağına. O saatte oradan dolmuşa binecek olan herkesi tanır. Gecikenlere, boynunda asılı düdüğü öttürür, çok sinirlendiğini, birazdan küfredeceğini, böğürmeye benzeyen ses tonuyla belli eder.

Herkes dolmuşa bindikten sonra, özel bir hastanenin laboratuvarında çalışan Ayten Hanım'ı göstererek, "Komutanım," diyor bana, "şu şişko Ayten hep geç kalıyor. Ona bir şey söyle, bir daha gecikmesin." Herkeste bir gülümseme. Benim daha bir şey dememi beklemeden Ayten Hanım'a yeniden dönüyor:

"Biraz az ye de, o kıçın erisin," diyor.

Tüm gülümsemeler kıkırdamaya dönüşüyor.

Ayten Hanım da, "Bir daha sana kek getirirsem kör olayım, nankör deli!" diyor.

"Getirme, senin kekine mi kalmışım, şişko," diye karşılık veriyor o da.

Sonra dolmuşun muaviniymiş gibi kapıyı çekip, "Tamam kaptan, bas gaza!" diyor o boğuk sesiyle.

Paraları toplamaya başlarken gırgır şamatayı da başlatmış oluyor. Ona sürekli takılanlar var. Sürekli takılanlar her gün yeni şakalar yapıyor. Gerçekte bu durum, Sakkur'a takılmaya hiç cesaret etmeyenlerin hoşuna gidiyor. Onlar da gülerek eşlik ediyorlar her zaman.

Yolculardan biri, "Bugün çok yakışıklısın Sakkur," diyor.

"Ben her zaman yakışıklıyım, sen kendine bak, keltoş!"

"Ayıp oluyor ama Sakkur."

"Ayıp mı? Ayıp yatakta olur aslanım."

Şoför, "Paralar tamam mı Sakkur?" diye soruyor.

"Anlamam ben."

"Cebe indirmiyorsun değil mi hiç?"

Bunu duyan Sakkur duruveriyor.

"Ben şimdiye kadar kaç liranı cebe indirdim, teyyare? Al şu paranı, bundan sonra kendin topla."

"Peki," diyor kaptan, "sen kendin için para verdin mi?"

"Anana küfrettirme şimdi sabah sabah," diyor ve oturacak yer arıyor.

Yer arıyor, ama boş yer bulsa bile oturmuyor, hep böyle ayakta kalıyor Deli Sakkur.

*

Hastanenin önünde, ağzında düdük, gelen geçene zırt pırt düdük öttürüp duruyor. Öttürmekten yorulduğu zaman da rastgele el kol hareketi yaparak, sağa sola küfürler ediyor. Yerde ve gökte ne varsa düz gidiyor. Ama nedense hiç kimse Deli Sakkur'un küfürlerini üstüne almıyor. Bir boşluğa küfrediyor gibi geliyor onlara. Bahçede oturan hasta ve yakınlarının hoşuna da gidiyor bu. Kimilerinin ona gülümseyerek bakmasından anlaşılabiliyor rahatlıkla.

Deli Sakkur kimseden kolay kolay bir şey istemez. İstediği zaman da verip kurtulacaksın. Yoksa orta yerde rezil eder seni, hayatın boyunca duymadığın küfürleri duyarsın. Çok dikleşirsen eğer, üstünü başını çeker, orana burana el atmaya bile kalkışır.

Üstündeki kirli tişörtü terden ıpıslak bugün. Ne yapacağı hiç belli olmaz Deli Sakkur'un. Sıcaktan bunalmış. Elinde oyuncak bir cep telefonu. Ortalıkta dolanıp duruyor. Kendini güvenlik görevlisi sanıyor. Başhekim gelecek az sonra. Başhekim gelmeden önce her şeyin yolunda olması gerekiyor.

Kulağındaki telefona konuşuyor:

"Tamam efendim, gelebilirsiniz. Her şey tamam. Memurlar görev başında. Tamam, tamam, hemşireler de. Siz hiç merak etmeyin efendim, onlara laf atanın ben anasını, bacısını... Anlaşıldı efendim, bekliyorum sizi. Dilenciler giremezler bahçeye. Ben varken giremezler. Allah'ı giremez. Emniyet Amirini aradım. Zabıta Müdürünü de aradım. İki polis gelecek. İki de zabıta. Tamam, baş üstüne efendim. Sizde telefon numaram var, bir şey olursa arayabilirsiniz. Dediğiniz olur, emrinizdeyim."

Koşarak hastanenin ana kapısına gidiyor. Tam o sırada Başhekim de aracıyla yanaşıyor. Kapısını açmak için atılıyor, ama kavuşamıyor.

"Günaydın Sakkur," diyor Başhekim.

Çocuklar gibi el çırpıp seviniyor Deli Sakkur.

"Her şey tamam Başhekimim," diyor. "Hiçbir aksaklık yok, görev başındayım. Var mı bir emriniz?"

"Yok," diyor Başhekim. "Sağ ol Sakkur."

Başhekime yol açmak için bir adamı omzundan itiyor, bir kadına da öteden gitmesi için işaret ediyor. Başhekim içeriye girene kadar, bir koruma gibi etrafında dolanıyor. Kapı kapanınca yine bağıra çağıra telefonla konuşmaya devam ediyor:

"Tamam Amirim, polis göndermene gerek yok. Başhekim geldi. Herkes görev başında. Bir şey olursa, ben ararım sizi. Tamam komiserim. Hiçbir dilenci içeriye giremez. Akrabam da olsa giremez. Başüstüne Amirim. İyi günler Amirim. Görüşürüz Amirim."

*

Parkın giriş kapısının önünde. Nereden bulmuşsa kafasında eski bir subay şapkası. Kendi kendine oynuyor öyle orta yerde. Terliklerinin her biri bir yanda. Yalınayak. Şapkasını gözünün önüne eğmiş,

etrafı görebilmek içinde kafasını kaldırmış, kolları havada, dönüp duruyor. Hem söylüyor, hem de oynuyor. Caddeden geçen araçlardaki aileler bakıyor. Gelip geçen gülüyor. Kimileri uzağından geçmeye çalışıyor, kimileri de durup izliyor. Durup izleyenler daha çok lise çağlarındaki erkekler. Gençlerden biri, eline mendile benzer renkli bir şeyler veriyor. Deli Sakkur halay çekiyor.

Çiftetelli oynuyor.

Yerlere yatıyor.

Kırıtıyor.

Diz çöküp omzunu gerilere yatırıp titretiyor.

Beni görünce kalkıyor. Şapkasını düzeltiyor. Bir asker gibi toparlanıp yanıma sokuluyor:

"Komutanım hürmetler."

Asker falan değilim ben, ama bana nedense hep böyle seslenir.

Sonra kırk yıllık dostummuş gibi elimden tutup oynamamı istiyor. Hiç çekinmeden serçeparmağını parmağıma geçiriyor ve lorke lorke demeye başlıyor.

Birçok hareketine şaşırmıştım, hatta artık onunla ilgili şaşıracak bir şey kalmadı diye düşünürken, böyle bir hareket yapması beni bir kez daha şaşırtıyor.

Gelip geçenlerin şaşkın bakışları arasında Deli Sakkur, şehrin göbeğinde bana lorke oynatıyor.

Ayrılırken de, "Komutanım, benden güzel oynuyorsunuz ha," demeyi de unutmuyor.

*

Şehrin ortasında trafiğe kapalı alanda, iki çocuğu kovalıyor Sakkur. Çocuklar arkalarına baka baka hem koşuyor, hem de gülüşüyorlar. Onu oynatmaktan, küfrettirmekten zevk aldıkları belli. Caddedeki tüm başlar onlara dönük. Bağırmaktan, küfretmekten sesi daha beter kısılmış. Koşamadığı için terliklerini eline almış. Sağ elindekini çocuklara fırlatıyor. Çocuğun biri hızlı davranarak gelen terliği yerden alıp yeniden ona atıyor. Kuduruyor Deli Sakkur. Hiç kimsenin cesaret edemediği küfürler ediyor. Ana, avrat, çoluk çocuk... Sesi yetmiyor.

Çocukları yakalayamayacağını bildiği halde peşlerini bırakmıyor. Sinirden salyalar fışkırıyor ağzından. Ter basmış her yanını. Uçkuru gevşek şalvarı düştü düşecek. Ayağı takılıyor, yüzükoyun caddeye kapaklanıyor. Kalkıyor ve kovalamaya devam ediyor.

Çok geçmeden yandan birileri çarpmış gibi kaldırıma devriliveriyor. Kalkıp kovalamaya devam edecek sanıyorum. Ama sandığım gibi olmuyor. Yerde kıpırtısız kasılıp uzandığını görünce yanına koşuyorum.

Yüzü ölü yüzüne benziyor, soluk ve soğuk. Sonra zangır zangır titremeye başlıyor. Ritmik bir şekilde kolları ve elleri çırpınıyor. Ne yapacağını bilmiyorum. Eğilip tutmaya çalışıyorum, titremesini durdurmaya. Kurbanlık koyun gibi can veriyor sanki. Yüzü kıpkırmızı oluyor. Ellerini tutuyorum. Kenetlenmiş parmaklarını açmaya çalışıyorum.

Deli Sakkur orada altını ıslatıyor.

Sonra büyük bir balon gibi yavaş yavaş sönüyor.

Gevşiyor, kendine geliyor.

Neden sonra gözlerini açıyor.

Kolundan tutup kaldırıyorum.

Düşmemesi için sıkı tutuyorum.

Tamamen kendine gelince dönüp bakıyor:

"Komutanım, siz misiniz?" diye soruyor ve başı kendiliğinden öne düşüyor.

YILANCI YUNUS

Budur adı.

Yaz aylarında koynunda beslediği boy boy yılanlarıyla ünlüdür.

Onun sayesinde sürekli oturduğu kahve de ünlüdür: Nene Salih'in Yeri.

Birçok kişi Yılancı Yunus'tan ve yılanlarından çekindiği halde yine de onun oturduğu kahvede oturur. Bu yüzden Nene Salih'in Yeri, her zaman öbür kahvelerden daha doludur. Dolu olduğu için de gırgırı şamatası boldur. Tabii Nene Salih de bu durumdan hoşnuttur. Yılancı Yunus'un başka kahveye gitmemesi için zamanında az şey yapmadı. Her zaman ona yardımcı oldu. Birçok ihtiyacını giderdi. Yemekti, çaydı, sigaraydı, üst baştı...

Yılancı Yunus daha sabahın ilk saatlerinde kahvededir. Elinde çayı, son yudumuna kadar karıştırarak televizyon izler. Sonra gelenler dört bir yanında çember oluşturarak oturur. Çekindikleri için, çok yakınında durmaz, onunla konuşamazlar kolay kolay.

Erkekse biri çıkıp Yunus'un adını ağzına alsın. "Ne var lan!" diye dikleşir hemen. Biri gözlerine bakmayı sürdürürse eğer, elini silaha atar gibi koynundaki yılana atar, üzerine üzerine yürür.

Herkes her zaman, Yılancı Yunus orada yokmuş gibi davranması gerektiğini bilir. Onun için uzak dururlar hep. Biri bilerek takılacak olsa, koynundaki yılanı avuçlayıp yüzüne atıverir. Kişi korkup kaçmazsa eğer, hapı yuttu demektir. Yılanı kamçı gibi eline alır, çekinmeden yüzüne gözüne vurmaya başlar.

*

Nene Salih'in Yeri'nin bitişiğinde küçük bir berber dükkânı var. Kör Nurettin'in yeri. Tabelası da aynen şöyledir: Kör Nurettin'in Berber Salonu. Nene Salih, "Kaç defadır söylüyorum, şu kör lafını çıkar bu tabeladan," demiş. "Seni bilmeyen, tanımayanlar geliyor, adamlar korkuyor tıraş olmaktan."

"Olsun," demiş Kör Nurettin de, "beni bilen biliyor, o yeter bana."

Kör Nurettin, her zaman Yılancı Yunus'u tıraş eder, ama para mara almaz. "Garibandır, yazık, parası alınmaz bunun," der.

Geçenlerde yine Yılancı Yunus'un sakalını tıraş ederken, arada orada oturan bir arkadaşıyla da sohbet ediyormuş. Konu da alacak verecek meselesiymiş. Birinden alacağı varmış Kör Nurettin'in. Ana caddede çorbacılık yapan biriymiş. Elden para vermiş zamanında. Neredeyse iki yıldır alamıyormuş bir türlü. Yalvarmış yakarmış, yine de olmamış. Çorbacı bakmış Kör Nurettin yumuşak davranıyor, en son, "Vermiyorum lan," demiş, "git Allah'ına şikayet et."

Bunu duymuş tabii Yılancı Yunus. Duyunca, birden gözleri açılmış, önündeki önlüğü çekip atmış ve hızla uzaklaşmış oradan. Kör Nurettin anlam verememiş buna. "Bu böyle yapmazdı hiç," demiş, "nereye gitti ki acaba?"

Çok geçmeden Yılancı Yunus burnundan soluya soluya geri gelmiş. Elinde de bir tomar kâğıt para.

Sen o hızla git, adamı işyerinde yakala, yılanı gırtlağına daya, "Ver lan Kör Nurettin'in alacağını," de.

Çorbacı bakmış olacak gibi değil, başı derde girecek, cebinde ne varsa çıkarıp vermiş.

Yılancı Yunus, "Al şunu," demiş elindeki paraları Kör Nurettin'e uzatarak. "Kalanını da yarın eşek gibi getirecek. Getirmezse benim haberim olsun."

*

Dilan'ı sıkıştırmış bu. Bir katran ağacının altına çekip, "Bana bir öpücük verceceksin," demiş. "Ben seni deliler gibi seviyorum," demiş. Kızcağız korkudan ne yapacağını bilememiş. "Bak," demiş, "beni öpmezsen bu yılanı yüzüne sürerim." Ağaca sırtını dayayarak ağlamış

Dilan. Sessiz sessiz ağlamış. Çaresizlik içinde, "Tamam," demiş fısıltıyla, "tamam öperim," demiş, "ama yılanı bırakırsan eğer." "Bırakmam," demiş Yılancı Yunus. "Bırakırsam kaçarsın, öpmezsin beni." "Öperim, vallahi öperim, billahi öperim," demiş Dilan, yalvararak.

Sol eliyle yılanı tutmuş, sağ eliyle de kızın saçlarını okşuyormuş. Yalvarmış kız: "Yılanı bırakırsan istediğin kadar öptürürüm," demiş. Öyle deyince Yılancı Yunus gömleğini çıkarıp yılanı içine koymuş. Gömleği tortop edip bağlamış ve katran ağacının bir dalına asmış. Altında kızla kendisi. Kızın yanaklarından öpmek için uzanmış. Kız parmaklarını ısırıyor, boncuk boncuk terliyormuş korkudan. Kızın korktuğunu anlayınca, isteğinden vazgeçmiş Yılancı Yunus. Öyle durmuş ve büyük bir incelikle kızın elini tutmuş. Yavaşça dudaklarına götürmüş, parmaklarını öpmüş. Bir daha, bir daha öpmüş. Sonra yılanı ağaçtan alıp yere atmış. Dönmüş yine sevdiğine. Dilan'a: "Seni seviyorum Dilan, biliyor musun? Sana zarar vermek istemiyorum. Seni seviyorum. Benden korkma. Ne olursun benden korkma. Hadi git şimdi. Ama seni her zaman seviyorum. Sen benim sevdiğimsin. Tamam mı? Sen benim sevdiğimsin. Ölene kadar."

Yine elinden tutmuş Dilan'ın. Birkaç kez öptükten sonra, "Git şimdi," demiş. "Seni sevdiğimi unutma, tamam mı? Tamam mı?" diye bağırmış. Kızcağız korku içinde koşarak uzaklaşmış oradan.

Yılancı Yunus'un gözleri gömleğindeki yılana takılmış. Bakmış, bakmış, bakmış, sonra hırsla eğilip almış. Yılanı gömlekten çıkarmış. Kuyruğunu eline dolayarak başlamış yılanın kafasını ağacın gövdesine vurmaya.

Ağacın gövdesine vura vura parçalamış yılanı. Elinde kalem kadar bir kuyruk kalmış, onu da çığlık atarak derenin en aşağısına fırlatıp gitmiş.

Yılancı Yunus, o gün orada, hayatında ilk kez bir yılan öldürmüş olmuş.

*

Telefon ettim Nene Salih'in oğluna. Hayri'ye. Hayri çocukluk arkadaşımdır.

"Kaç gündür görünmüyor senin yılancı, nerelerde?"
"Ankara'da"
"Ankara'da mı? Ne işi var lan onun Ankara'da?"
"Abimi görmeye gitmiş."
"Yalnız mı?"
"Hayır, koynunda bir yılanla."

Sen tut Ankara'ya, Nene Salih'in büyük oğlunu görmeye git. Üniversitede öğretmenlik yapan Ceyhun Bey'i.

Tek başına biletini alıyor ve sessiz sedasız geçip otobüse yerleşiyor. Koynunda da dişleri kırılmış bir yılan. Ceyhun Abisine gösterecek, çocuklarına, arkadaşlarına. Eğlendirecek, korkutacak, para koparacak belki de. Otobüste uyuyor gündüz. Uyuyunca yılan hareketleniyor. Kafasını gömleğinin arasından çıkarıyor ve yavaşça yanındaki boş koltuğa kayıyor. Oradan da otobüsün koridoruna. Bir kadının çıplak ayaklarına değerek geçince kıyametler kopuyor. Kadınlar çığlık çığlığa, erkekler şaşkın. Kaptan durduruyor otobüsü. Herkes aşağıya iniyor. Otobüste bir kaptanla Yılancı Yunus kalıyor. Kaptan ter içinde, çaresiz, tedirgin. Yılancı Yunus tüm koltukların altını kontrol ederek yılanı bulup yakalıyor. Önce kimse binmek istemiyor otobüse artık. Ama durdukları yer bir tepenin başıdır, başka çareleri de yoktur.

Kaptan, "Bu yılandan başka yılanın olup olmadığını söylemezsen seni burada bırakırız," deyince, Yılancı Yunus, "Şerefime, namusuma yemin ederim ki, başka yılan yok," diyor. Sonunda yılanı bir kadın yolcunun metal makyaj çantasına kilitleyip herkesin görebileceği bir yere, otobüsün önüne koyuyorlar. Yılancı Yunus'u da hostes koltuğuna oturtuyor, yola öyle devam ediyorlar.

Ankara'ya inince de otobüs firması ile erkek yolcular arasında beklenmedik bir kavga çıkıyor. Onlar kavga ederken Yılancı Yunus da kaşla göz arasında yılanıyla gözden kayboluveriyor.

BEKLENMEDİK BULUŞMA

Levent telefon etti:

"Çabuk gel," dedi "bir sürprizim var sana."

"Nerdesin?" diye sordum.

"Karaoğlan Kahvesi'ndeyim," dedi.

"Geliyorum," dedim ve elimdeki işi bırakıp koştum.

Neydi ki acaba Levent'in sürprizi?

Bana bir kitap hediye etse, bu kadar acele etmezdi.

Bir yere gidecek olsak, önceden söylerdi.

Belden aşağı bir fıkra anlatsa, telefonda anlatırdı.

Yeni sevgilisini tanıştıracak olsa, kahveye çağırmazdı.

Gittim baktım Karaoğlan Kahvesi'nin ortasında oturmuş, bekliyor.

Şaşkınlıkla yanına vardım.

"Otur," dedi.

Sandalye çekip oturdum.

Kahvenin en dip köşesini göstererek, "Bak," dedi, "kimler var orada?"

Baktım ki ne göreyim.

Deli Sakkur'la Yılancı Yunus oturmuş ekmekle üzüm yiyorlar.

Gözlerime inanamadım.

Kırk yıl düşünsem, bu iki kişinin bir araya geleceği aklımın ucundan geçmezdi.

"Yazdığın hikâyelerde bile yan yana düşünemedin bunları, değil mi?" diye sordu Levent.

Deli Sakkur hem konuşuyor, hem de avuç avuç üzüm atıyor ağzına.

Yılancı Yunus'un tişörtünün altında yine bir yılan, dolanıp duruyor.

"Lan bu adiler ermiş olmasın?" diye şaka yaptı Levent.

"Gel," dedi, "gidip biraz konuşturalım bunları."

"Dur," dedim, "öyle olmaz, öbürü değil de Yılancı Yunus aksidir, üstümüze yılanı salabilir."

Ocaktan dört tane çay alıp kendim götürdüm.

Çayları masaya koyar koymaz, "Bunları size getirdik, ama birlikte içeceğiz," dedim kendimize de yer açmak için.

Yılancı Yunus kafasını kaldırdı, ters ters baktı, ama çayları görünce gevşedi.

Deli Sakkur, "Komutanım," deyip kalkıyordu ki, omzundan tutup oturttum.

Yılancı Yunus'tan biraz uzak durduk.

Levent, Deli Sakkur'a takıldı:

"Niye lan o kızı elledin geçenlerde?"

"Ne kızı abi, ben kimseyi ellemedim."

"Gözümle gördüm lan, sana yalan mı söylüyorum, basbayağı kızı elledin işte."

"Hangi kızı?"

"Dayımın kızını."

Durdu bir an, ne diyeceğini bilemedi Deli Sakkur:

"O senin dayının kızı mıydı? Valla bilmiyordum abi. Senin dayının kızı olduğunu bilseydim, eller miydim hiç?"

"Peki, sen beni tanıyor musun, Sakkur?"

"Vallah tanımıyorum, seni ilk defa görüyorum abi."

Yılancı Yunus kafayı eğmiş, soluk almadan yiyordu. Bir avuç üzüm, bir parça ekmek, üstüne bir yudum çay.

Çayı bitince, bir daha istedi.

"Paran var mı?" diye sordum Yılancı Yunus'a.

"Yok," dedi.

"Biraz paran olsun, değil mi?"

"Biraz para ver, Yılancı Yunus'un da parası var desinler," dedi.

Bir yemek parası kadar verdim.

Gülümseyerek baktı verdiğim paraya. Yumuşamıştı. Demek ki rahatlıkla konuşabilecektim onunla. Sandalyemi ona doğru çektim. Soracağım bir sürü şey vardı.

"Yunus, senin kaç tane yılanın var?"

"Çoook."

"Nereden buluyorsun?"

"Onlar buluyor beni. Karşıma çıkıyorlar, ben de alıyorum."

"Ne yapıyorsun peki sonra?"

"Gezdiriyorum. Sonra toprağa salıyorum."

"Hiç yılan öldürdün mü?"

"Öldürmedim. Ben hiç yılan öldürmem."

"Yılancı Yunus sevdiğine bir yılan kurban etmiş diyorlar, doğru mu?"

"Hangi sevdiğime?"

"Kaç tane sevdiğin var senin?"

"Bir tane."

"Ona etmişsin işte."

"Kurban etmedim. O Dilan'ı korkuttu diye öldürdüm. Sonra özür diledim."

"Kimden?"

"Yılandan."

"Sevdiğinden peki?"

"Ondan da özür diledim."

"Sevdiğin affetti mi?"

"Heee."

"Nasıl anladın affettiğini?"

"Bana bir tabak keşkül verdi..."

"Seninle evlenecek mi?"

"Yoook."

"Nasıl sevgili peki?"

"Sevmek başka, evlenmek başka. Beni seviyor Dilan ama başkasıyla evlenecek."

"Sen ne diyorsun peki bu işe?"

"Bir şey demiyorum? Dilan beni sevsin, başkasıyla evlensin, bir şey olmaz. O benimle evlenmez, yılanlardan korkar çünkü. Ben Dilan'ın korkmasını istemem, severim çünkü onu."

Levent durdu, gözümün içine baktı, sonra yavaşça kulağıma eğildi, "Bunlar deli değil aslanım," dedi, "boşuna uğraşma, kalk gidelim."

BAYRAM NAMAZI

"Ne var bunu da bayram namazına götürsen bir kere? Çocuk çok istiyor. Siz gelene kadar, ben de ortalığı toplarım."

Annesi böyle deyince, kıramadım, "E, hadi gelsin," dedim ben de.

Kerem sevinçle ayakkabılarını giydi, elimi tuttu, annesine el salladı, evden çıktık.

Yüz metre kadar uzaktaki camiye gidiyorduk.

Çok büyük bir cami bu. Yeni yapılıyor. Üstünün inşaatı devam ettiği için, namazlar şimdilik bodrum katında kılınıyor.

Kerem her zamanki gibi soru sormaya başladı:

"Baba, Allah mı büyük, dağlar mı büyük, denizler mi büyük?"

"Allah büyük, oğlum."

"Baba, bundan sonra her bayramda beni de götürecek misin bayram namazlarına?"

"İstersen gelebilirsin. Peki, abdestini aldın mı?"

"Dün akşam banyo yaptırdı annem bana, her tarafım tertemiz."

"Nasıl namaz kılınacağını biliyor musun?"

"Sana bakarım, sen nasıl yaparsan, ben de öyle yaparım. Olmaz mı öyle?"

"Olur oğlum, niye olmasın."

Camiye vardığımızda Kerem'in art arda sorduğu bazı soruların doğru yanıtlarını bulmakta zorluk çektim.

"Baba, en büyük insan kim?"

"Baba, en büyük dağ hangisi?"
"Baba, en güçlü baba, kimin babası?"
"Baba, denizi içebilecek hayvan var mı?"
"Baba, insan uçabilir mi?"
"Baba, Allah şimdi ikimizi namaza giderken görüyor mu?.."

Camide neredeyse boş yer yoktu. Namaz başlamak üzereydi. Bizden sonrakiler kavuşamayacağız diye koşa koşa geliyordu.

Kerem şaşkın ve heyecanlıydı. Her şey dikkatini çekiyordu. Kim bilir neler geçiyordu kafasından?

Ayakkabılarımızı çıkarıp kendimizce emin bir noktaya koyduk.

Kerem'in elinden tutup cemaatin arkasından en geriye, köşeye gitmeye çalıştık. Ama fazla ilerlemeden arkada bir yerlere sıkışarak oturduk ve namazın başlamasını bekledik.

Babamın beni camiye ilk götürdüğü günü anımsadım:

Cuma namazıydı ilk kıldığım. Ben Kerem kadar soru soramazdım ve benim babam, Kerem'in babası kadar yanıtlamıyordu beni. Susarak konuşurduk babamla. Caminin önünde bekleyen amcalar başımı okşamış, sevmişlerdi beni. Babamla yan yana durduğumuzda, daha namaza başlamadan ben ellerimi bağlamıştım. Evde namaz kıldıklarında öyle yapıyorlardı çünkü. Bilmediğimden sol elimi sağ elimin üstüne koymuşum. Babam gülümsedi ve eğilip sağ elimi sol elimin üstüne koydu. Namaz boyunca gözaltından babama bakarak onun kıldığı gibi kılmaya çalıştım. O gün babamla birlikte namaz kılmış olmak beni çok mutlu etmişti. Eve geldiğimizde annem babama benim namaz kılıp kılmadığımı sordu. Babamın yüzünde bir mutluluk dalgası, evet anlamında başını hafifçe salladı ve her zamanki gibi, oturduğu yerde, dizlerinin arasına alarak, küçük kırmızı tarağıyla saçlarımı taramaya başladı.

Kerem'le oturur oturmaz, etrafta kimler var, kimler yok, diye göz atınca iki sıra önümde Yılancı Yunus'u gördüm. O da gelmişti demek bayram namazına. Umarım yılan getirmemiştir diye düşündüm. Başını öne eğmiş, uyukluyor gibiydi. Şalvarın arasına koyduğu gömle-

ğine diktim gözlerimi. Eğer orada küçük bir kıpırtı olursa, demek ki içinde yılan vardı yine.

Korktuğum oldu. Gömleği hafif hafif hareket ediyordu. Demek ki buraya da yılanla gelmişti. Camide en az büyükler kadar çocuklar da vardı. Namaz boyunca yılan oradan çıkmazsa sorun yoktu, ama eğer tam namaza durulduğunda yılan oradan kafasını çıkarır ya da yere düşerse, namazdaki çocuklar hapı yutmuştu.

Namaz başladı. Birinci rekâtta secdeye eğildiğinde, arkadan gömleği biraz torbalandı, yılan çıkacak gibi oldu. İkinci rekâta eğildiğinde, cemaatin önüne bir metre boyunda cilalıymış gibi parlayan bir yılan düştü ve ortalık karışmaya başladı.

Eve dönüşte Kerem'in art arda sorularını yanıtlamak kolay olmadı benim için:

"Baba, adamlar bağırınca, sen de korktun mu?"

"Baba, o adamı niye dövdüler?"

"Baba, sen de o adamı dövenleri dövseydin ya. Niye dövmedin onları?"

"Yılanın kafasını ezmişler. Öyle dedi amcanın biri."

"Baba, yılanlar da mı bayram namazına geliyor?"

"Baba, ben yılanı göremedim, sen gördün mü?"

"Baba, yılanı Allah mı gönderdi namaza?"

"Baba, o yılanın annesi, babası var mı?"

"Baba, o yılanın oğlu da gelmiş miydi namaza?"

"Baba, her bayramda bir yılan mı öldürüyorlar camide?"

"Bir amca yılanı gömleğinin içine koymuş, namaza getirmiş, değil mi baba?"

"Baba, yılanlar da Allah'a inanır mı?"

Kerem içeride, annesine camide olup bitenleri heyecanlı heyecanlı anlatırken, aklım hâlâ Yılancı Yunus'taydı. Sonra ne yaptı, nereye gitti acaba? Kerem'i uzaklaştıracağım diye beklemedim orada fazla. Balkona çıktım, oradan bakınca cami görünüyordu. Yılancı Yunus oradaydı işte. Cami duvarının üstünde, başını dizlerinin arasına almış, oturuyordu.

Eşime, "Markete kadar gidiyorum," diyerek aşağıya indim. Biraz sonra Yılancı Yunus'un yanındaydım. Az ötesinde durdum. Ne yapacağımı bilemiyordum. Dizlerinin arasından başını kaldırdı. Bana baktı, sonra yeniden eski haline döndü. Perişan bir haldeydi. Ağzının etrafında hafif bir kan lekesi vardı. Tartaklanmıştı. Gözleri ıslaktı. Biraz daha yaklaştım. Duvara dayandım ve bekledim. Kendisine acıdığımı anladı herhalde. Ağlamaya başladı. Hıçkıra hıçkıra ağladı. Ağlayıp rahatlamasını bekledim. Başını kaldırdı yine, camiye baktı, minarelere, sonra bana. Kesik kesik bir şeyler anlatı.

Her bayram başka bir camide kılıyormuş namazını. Ve her bayramda yılanlarından biriyle namaz kılmak, onu çok mutlu ediyormuş. Kimseye zarar vermiyormuş o yılan. Hiçbir yılanı hiç kimseye zarar vermemiş şimdiye kadar. Dayak yediğine değil, yılanının öldürüldüğüne yanıyormuş. Yılanının kafasının ezilmesi gözünün önünden gitmiyormuş...

Derin bir iç geçirdikten sonra şunu sordu:

"Senin küçük oğlan da korktu, değil mi?"

BÖYLE DEMİŞTİ YILANCI YUNUS DA

Parkın önünde duruyor.

Birilerini bekliyor sanki, sağa sola bakıyor, ama böyle bir şey yok, her zamanki hali bu.

Sıfır yaka tişörtü terden yapış yapış. Şalvarı düştü düşecek. Halsiz bir duruşu var, aşırı sıcaktan.

Karnını yokluyor ara ara. Demek ki yine yılan var tişörtünün içinde.

Kutu dondurma alıyorum en yakın yerden. Yarım kiloluk, karışık olanından. İki de plastik kaşık. Gözüm onda, kaybolmadan kavuşmalıyım.

Parkın taş duvarına yaslanmış.

Yanına gidiyorum.

Beni görüyor, dikkatlice bakıyor, ama ne düşündüğü pek anlaşılmıyor.

"Bunu sana aldım, Yunus," diyorum, elimdeki dondurmayı göstererek, "birlikte yiyelim mi?"

Boncuk boncuk ter akıyor yüzünden. Tişörtü ıslak olduğundan içindeki yılan çok kolay fark ediliyor.

Seslenmiyor bana. Demek ki sorun yok.

Birlikte parka yürüyoruz. Okaliptüs ağacının altına, beton banka. Karşılıklı oturuyoruz. Önümüzde beton masa. Gözleri dondurma kutusunda. Bir an önce açmamı bekliyor. Açtığım kutudaki dondurmanın renklerini görünce ağzı sulanıyor. Kaşığın birini ona uzatıyorum. Burnunu çekerek kaşıklıyor limonlusunu.

"Nasılsın Yunus, iyi misin?"

"İyiyim."

Art arda birkaç kaşık dondurmayı ağzında eritmeden yutunca, birden duruyor.

"Deli Sakkur nerede, görünmüyor hiç?"

"Bugün işe gelmedi."

"Ne işi, onun bir işi yok ki?"

"Var, var. Hastanenin önünde bekçilik yapıyor ya. Polis oluyor, zabıta oluyor."

"Haa, öyle ya."

"Aranız iyi mi?"

"Çok küfrediyor. Allah'a, kitaba. Her şeye. Küfretme diyorum, dinlemiyor beni."

Kaymaklı dondurmadan almaya çalışırken irice bir parça yapışıyor kaşığa. Düşmesin diye elini kaşığın altına tutarak götürüyor ağzına. Fazlası öbür eline düşüyor. Eliyle yiyor o parçayı da.

"Ankara'ya gitmişsin, doğru mu?"

"Hee."

"Neye gittin?"

"Yılan gezdirmeye."

"Giderken otobüsü birbirine katmışsın?"

Nereden duydun, der gibi yüzüme bakıyor.

"Yılanı otobüse salmışsın?"

"Ben salmadım. Uyudum. Uyuyunca yılan da uyuyor her zaman kucağımda. Ama otobüs sallanınca, yılan korkmuş. Korkunca kucağımdan kaymış."

Kutunun dibinde kalan erimiş dondurmayı çorba içer gibi kaşıklayarak bitiriyor.

"Nereleri gezdirdin yılanına?"

"Anıtkabir'i, Ceyhun Abi'nin okulunu, Gençlik Parkı'nı, komşularını, her yeri..."

"Korkmadılar mı?"

"Hem korktular, hem de sevdiler..."

"Para da verdiler mi?"

"Verdiler."

"Götürdüğün yılanı geri getirdin mi?"

"Getirdim ya."

"Koynunda mı getirdin?"

"Yok, kutuya koydu Ceyhun Abi."

Dondurmadan kalan bozuk parayı Yılancı Yunus'un eline verip ayrılıyorum parktan.

*

Kendi aracımla yayladan geliyorum.

Yol kenarında gördüğüm biri ona benziyor.

Mantaş yokuşunu çıkıyor.

Buralara kadar niye gelmiş ki acaba?

Ya yılanını arıyor ya da başka bir yılanın peşinde.

Dursam mı, durmasam mı derken, yolun dar bir yerinde hızlı hızlı ileri geri yapıp hemen geri dönüyorum.

Soldaki geniş bir tarlaya doğru koşuyor. Zeytin ağaçlarına. Koşarken de mevzi değiştiren askerler gibi eğiliyor. Bir şeyler yakalamaya çalışıyor. Toprağa diz çöküyor. Elleriyle vahşi hayvanlar gibi toprağı kazıyor. Yılandır o kesinlikle. Duruyor. Yakaladı demek ki. Havaya kaldırıyor. Bir metre kadar uzunlukta bir şey.

Yola dönüyor. Görüyor beni. Bir eliyle yılanı havaya kaldırıyor, öbür eliyle beni çağırıyor. Hayret. Seviniyorum. Beni daha iyi tanıyor artık. Onu önemsediğimi biliyor demek. Ona doğru gidiyorum. Ama korkarak. Elindeki yılanın henüz zehri alınmamış, bir terslik olabilir.

"Gel," diyor, "yılanın zehrini nasıl aldığını gör."

Yılanın boğazını sıkmış, ağzı bir karış açık, dili dışarıda, dişleri ürkütücü. Çırpınıyor. Her an boğulabilir.

Yunus en yakın zeytin ağacına doğru gidiyor.

"Bak," diyor yılanın ağzını göstererek, "bak nasıl alıyorum zehrini." Yılanın açık ağzını zeytin ağacına bastırıyor. Dişlerini kırıyor. Hayretle izliyorum. Ürktüğümden olduğum yerde kıpırdayamıyorum. Yılanın dişlerini bastırarak kırdığı yerde yeşilimsi bir ıslaklık.

"Gördün mü?" diye soruyor. "Gördün mü zehrini nasıl aldığını? Artık bundan sonra kimseye bir zararı olmaz bunun."

Şalvarının cebinden bir beyaz poşet çıkarıyor. Yılanı içine atıp bağlıyor. Bağladıktan sonra poşetin iki köşesini dişiyle deliyor.

Birlikte araca biniyoruz.

Poşeti bacakların arasına, şalvarın bolluğuna bırakıyor.

"Nereye gidiyorsun?" diye soruyor.

"Şehre. Sen?"

"Ben de şehre gidiyorum, beni de götür. Korkma artık bir şey yapamaz bu."

Biraz ilerledikten sonra soruyorum:

"Ne istiyorsun sen bu yılanlardan, yazık değil mi?"

"Niye yazık olsun? Ben onlara bir şey yapmıyorum ki."

"Ya zarar verilerse birine?"

"Zarar vermezler. Biliyorum. Ben bunlardan hiç korkmam."

"Senin korktuğun bir şey var mı?"

"Var tabii, olmaz mı?"

"Nedir peki?"

"Ben insanlardan korkarım. Çok korkarım."

"Neden?"

"İnsanların ne zaman ne yapacağı hiç belli olmuyor."

Şehre gelip Yılancı Yunus'u bırakana kadar konuşacak bir şey bulamıyorum.

*

"Seninki ölmüş..."

"Kim?"

"Yılancı Yunus?"

"Hadi canım?.."

"Evet. On gün olmuş öleli."

"Nerede?.. Ne zaman?.. Nasıl?.. Daha geçenlerde gördüm, sapasağlamdı?.."

Böyle üst üste sorular sormuşum Levent'e.

Birileri bir şeyler vermiş bir akşamüstü. Bir kolinin içinde bir sürü yiyecek. Akşamdan yemiş garibim. Sabah yatağında ölü bulunmuş.

"Polis, fare zehrinden öldüğünü söylemiş. Birileri bir şeyler verirken, içine zehir koymuş olabilir, demiş polis. Daha araştırılıyormuş. Sürekli getirdiği yılanlardan rahatsız olan oldu, demek ki..."

Birlikte şehre döndüğümüzde, araçta söylediklerini anımsıyorum:

"Üzüldün değil mi?" diye sordu Levent.

Üzülmemek mümkün mü?

"Ne düşündüm, biliyor musun?"

"Ne düşündün?"

"Sana söyleyecektim, yoktun. Dün gittim mezarını buldum. Seninle birlikte şöyle normal bir mezar yapalım. Mezar taşına başlarını kaldırmış iki yılan çizdirelim. Yılanların arasına da şunu yazdıralım: Zehirli yılanlardan çekmedi, insanlardan çektiği kadar."

Durduk, ölgün ölgün birbirimize baktık.

"Olmaz mı?" diye sordu Levent.

"Olur," dedim, "niye olmasın..."

Ben öyle kara kara düşünürken, Levent omzuma vurdu:

"Şaka şaka," dedi. "Hemen de inanıyorsun. Merak etme, ona fare zehri bile işlemez."

Şakaymış Levent'in yaptığı.

Derin bir soluk aldım.

Ama yine de, insanların ne zaman ne yapacağı hiç belli olmuyor.

Böyle demişti Yılancı Yunus da.

CONİ EKO

"Lan," diyordu Levent, "bu kafadan firik artistin tipi bende olsa var ya, dibini düşürürüm tüm kızların."

Coni Eko henüz kırkını bulmamış, uzun boylu, mavi gözlü, yakışıklı bir adamdı. Anthony Hopkins'e benziyordu. Omzuna kadar inen hafif kıvırcık saçlarını her gün ıslatıp elleriyle geriye doğru düzelttiğinde geniş alnı daha bir aydınlanıyordu. Sakalı iyice uzamışsa, birileri babasının hayrına berbere götürür, tıraş ettirirdi. O zaman daha bir karizma olurdu. Etrafında birkaç kamera var da onlara sessiz sedasız poz veriyor gibiydi. Hiç tanımayan biri onun birazdan sahneye çıkacağını, şimdilik rolüne ısındığını sanabilirdi. Onu ilk kez görenler büyük olasılıkla şöyle düşünüyordu: Bu ya bir deli ya da sokak gösterisine hazırlanan bir oyuncudur.

Son zamanlarda, bol paça Wrangler marka yandan cepli mavi kot, giyile giyile kir ve terden griye dönmüş sıfır yaka siyah tişört, kavurucu sıcaklara rağmen üç düğmeli saman sarısı kruvaze ceket ve sivri burun rugan ayakkabı giyerdi. Bunları kendisi almıyordu tabii. Zenginler, giymedikleri marka giysileri ona verirdi. Onun da hoşuna gider ve severek giyerdi. Şehir Kulübü'nü çalıştıran Muhsin Bey'in hovarda bir oğlu vardı, en çok da o verirdi giymediklerini.

Coni Eko karateye çok meraklıydı.

Karşısına geçip şakayla karate yapan küçük çocuklara o da aynı şekilde karışık verirdi. El-kol hareketleri yapar, yerinde dönmeye baş-

lardı. Sağa sola, havaya tekmeler savurur, çocukları güldürürdü. Sonra karşılaşmayı bitiren karateciler gibi toplanır, ceketini ilikler, hafifçe eğilir ve selam verirdi.

Kollarını ve bacaklarını biraz açarak yürürdü. Hiç konuşmaz ve kimseye zarar vermezdi. İnsanlarla göz göze gelmekten kaçınırdı. Yıllar sonra anladım ki, Coni Eko hem her yere bakıyor, hem de hiçbir yere bakmıyor gibiydi.

Onun öyle Yılancı Yunus, Allahın Kulu Sabah, Deli Sakkur'unki gibi hikâyesi yoktu. Ama bu adını andıklarımın tümü bir filmde oynasa, kesinlikle başrolü Coni Eko alırdı.

Almanya'da çalışan bir abimiz vardı. O anlatmıştı. Orada, işlek bir caddede bir delinin heykeli varmış. Coni Eko'ya çok mu çok benziyormuş. O kişi orada uzun zaman yaşayınca Coni Eko gibi herkesin gözbebeği haline gelmiş. Yaşlanıp ölünce de, oranın yöneticilerinden biri, "Madem bu deliyi herkes bu kadar sevmiş, benimsemiş, buralar onunla anılıyor, neden bir heykelini dikmeyelim?" demiş.

Gerçekten de delinin her zaman durduğu yere heykelini dikmişler. Üstelik insanlar o kişiyle ilgili duygu ve düşüncelerini yazsın diye yanına kalın bir defter koymuşlar.

Coni Eko bizim arastanın gülüydü, o da heykeli dikilecek bir adamdı.

*

Bir gün Levent'le sinemaya gidiyorduk. "Malkoçoğlu Cem Sultan'a Karşı" adlı film oynuyordu Gül Sineması'nda. Her hareketli film olduğunda Coni Eko herkesten önce sinemanın kapısında olurdu. Filmden önce küçük gösteriler yapardı. O gün yine gösteri yapıyordu. Yolun ortasında ayaklarıyla daireler çiziyor, tekmeler atıyor, havayı dövüyordu. Hepimiz büyük bir merakla onu izliyorduk. Yoldan gelip geçen kadınlar, kızlar da durup izliyordu. O da izleyicisi arttıkça coşuyor, kendisinin de tahmin edemeyeceği yeni yeni hareketler buluyordu. Alkışlar artınca hızını alamadı ve az ilerideki sokak lambasını

tekmelemeye başladı. Sonunda direği bir adam tutar gibi iki eliyle tuttu ve şiddetli bir kafa vurdu. Vurur vurmaz o geniş alnından burnuna kan akmaya başladı.

Biz sinemaya girdiğimizde o hâlâ öyle orada kıpırdamadan duruyordu.

*

O zamanlar bir meşrubatçı dükkânında çalışıyordum. Doğal meyve suları satan bir dükkânın imalathanesinden malzeme taşıyorduk Levent'le. Dondurma çeşitleri, limonata, vişne, kayısı, şalgam. Sabah erkenden gider bunları hazırlar, sonra üç tekerlekli bir arabayla dükkâna taşırdık.

Bir sabah erken saatte Levent'le yine imalathaneye gidiyorduk. Daha insanlar sokağa çıkmamıştı. Kilisenin biraz ötesinde iki katlı eski bir ev vardı. Harabe bir yerdi. İkinci katı neredeyse tamamen yıkılmıştı. Coni Eko bu evin altında, önü yıkılmış bir odada yaşıyordu. Etrafında bir sürü kalın karton vardı. O gün erken kalkmıştı. İki film afişi asmıştı duvara. Açık saçık filmlere ait, dolgun bacaklarını öne çıkaran kadın fotoğraflarıydı. Coni Eko fotoğraflara bakıyordu. Sırtı yola dönük bir halde, ayakta bir şeyler yapıyordu.

"Ne yapıyor lan bu, kusuyor mu yoksa?" dedim safça.

"Kusma değil o," dedi Levent.

"Bir bakalım mı?" dedim.

"Amma salaksın lan sen," dedi Levent, "bırak adamı, utandırma şimdi sabah sabah."

İşimizi bitirip imalathaneden döndüğümüzde, Coni Eko sırtını duvara vermiş, horul horul uyuyordu.

*

Yaz ortasıydı ve hava çok sıcaktı. İnsanlar çok önemli işleri olmasa sokağa çıkmıyordu. Hele yaşlılar, her gölgede durup biraz dinlenmeden yürüyemiyordu.

Karaoğlan Kahvesi'nde oturmuş yudum yudum taze çayla kendimi geçmişte yaşadıklarıma kaptırmıştım. Birbirlerinin önüne geç-

meye çalışan bir sürü görüntü vardı içimde: Daha çok Levent'le yaptığımız şakalar, kızlara hazırladığımız dondurmadan güller, karşı cinse ilk dokunuşlar, gelecekle ilgili düşler...

O sırada ırmağın kenarında, camiye yakın bir yerde bir grup insan durmuş, akan suya bakıyordu. Kendi aralarında gülüşüp duruyorlardı. Onlara başkaları da katıldı. Oradan geçen bir genç kız da merak etti demek ki, o yana döndü, eğilip bakar bakmaz, ağzını kapatıp uzaklaştı. Bunu görünce ben de merak ettim. Gittim baktım ki, ne göreyim? Coni Eko çırılçıplak bir halde, suyun içinde çocuklar gibi dönüp duruyor. Hiç kimse umurunda değil. Sakalı kadar uzamış bacak arasını da göstermekten çekinmiyordu.

Caminin hemen karşısında manifaturacılık yapan bir Hacı Emmi var. Hacı Emmi elinde bir çarşafla koşarak geldi ve, "Koskoca adamlarsınız, niye durup seyrediyorsunuz, utanmıyor musunuz?" diye çıkıştı.

İki gence işaret etti. Gençler el uzatıp Coni Eko'yu sudan çıkardı. Hacı Emmi, banyodan çıkan çocuğunu saran bir anne şefkatiyle çarşafı Coni Eko'ya sardı. O da, sanki odasına giyinmeye gidiyormuş gibi elbiselerini eline aldı ve harabesine doğru yavaş yavaş yürüyüp gitti.

*

Yıllar sonra, ülke genelinde siyasal tehlikenin giderek artacağı tahmin edilen günlerde, rahmetli babam beni bir gün erken saatte otogara götürdü, biletimi aldı ve başka bir şehre, bir akrabamızın yanına gönderdi.

Gittiğim yer, şehirden çok uzakta, bir dağın eteğinde on-on beş hanelik bir köydü. Orada hayvan besiciliği yapılıyordu. Ben bu çiftlikte beş ay kadar çalıştıktan sonra, bol yıldızlı generaller ülke yönetimine el koydu. Binlerce insan tutuklandı birkaç hafta içinde. Babam akrabamı arayıp, "Ortalık sakinleşti, dönsün," deyince, hazırlığımı yapmıştım, ertesi gün yola çıkacaktım. O akşam Levent'ten telefon geldi:

"Senin orada televizyon var mı?" diye sordu.

"Var," dedim.

"İyi," dedi. "Yarın, akşam haberlerinden sonra bizim burayla ilgili kısa bir belgesel gösterilecek, onu mutlaka izle, tamam mı?"

"Tamam, izlerim," dedim.

Dediği saatte televizyonun karşısına geçtim.

Belgeselde şehrin tarihi ve turistik yerleri tanıtılıyordu. Sarışın, mavi gözlü güzel bir kadın sunuyordu programı. Kapıları, suları, antik yolları, tarihi yerleri, yemekleri anlattıktan sonra, "Şimdi sizi bir aktörle tanıştırmak istiyorum," dedi ve kamera bir adama döndü. O adam, Coni Eko'ydu. Hayretle baktım. Sunucu bu kişinin yalnız yaşayan bir garibanolduğunu, kimseye zarar vermediğini, halk tarafından çok sevildiğini söylüyordu.

"Ayrıca sinemacılara sesleniyorum, burada tanıştığım Coni Eko'nun sinemamız için iyi bir kazanç olacağını düşünüyorum. Bu fiziğin, bu yüzün mutlaka değerlendirilmesi gerektiğine inanıyorum," dedikten sonra Coni Eko'nun kısa bir gösteri yapacağını belirtti.

Coni Eko sarı ceketini çıkarmış, bir karateci gibi gösteriye hazırdı. Tıpkı Gül Sineması'nın önünde yaptığı hareketlerden yaptı ve öne eğilerek selam verip bitirdi.

Sonra kamera yakın çekime geçti. Sarışın sunucu Coni Eko'ya sarıldı, yüzünü onun yüzüne yaklaştırdı ve izleyicilere el sallamasını söyledi. Coni Eko'nun yüzündeki mutluluk görülmeye değerdi. Çocuklar gibi sevinçliydi. Onu o halde görmek beni de sevindirmişti. Acaba Coni Eko da kendini izleyebilmiş miydi?

Belgeseli izledikten hemen sonra Levent yine aradı:

"İzledin mi?" dedi.

"İzledim," dedim.

"O çekimden sonra, senin firik kafalı artist kayboldu, biliyor musun?"

"Nasıl olur?" dedim. "Hayatı orada geçti, o bir yere gitmez."

"O sarışın sunucu, adamın zaten karışık olan kafasını iyice karıştırdı. Yanından ayırmadı hiç. Çekim sırasında her gittiği yere onu da götürdü. Her gün kebapçılarda kebap yedirdi. Sarılıp sarılıp öptü Coni

Eko'yu. Yazıktır, günahtır diyerek hamama bile gönderdi. Bunlar bizim gördüğümüz, bildiğimiz. Görmediğimiz, bilmediğimiz başka neler oldu, kim bilir?

"Çekim ekibi gittikten sonra, Coni Eko, Hacı Emmi'ye uğramış. Ona, sunucu kadının nereye gittiğini sormuş. Hacı Emmi de, Coni Eko'nun ilk kez konuştuğunu görünce şaşkınlık ve korkuyla, 'İstanbul'a gitti,' demiş.

Anlayacağın, Coni Eko'yu son gören de Hacı Emmi olmuş."

GELİN KUYRUĞU

O zaman da içim hep daralırdı. Doluydum. Tıpkı şimdi olduğu gibi. Ama o zaman daha beyazdı ellerim. Biliyor musun? Pamuk pamuktu. Yumuşacıktı. Pespembeydi.

O zaman ben hep Allah'a dua ederdim.

O zaman Allah dualarımı duymayınca, ben de dua etmekten vazgeçtim. İyi etmedim mi?

O zaman da hiçbir şey anlayamazdım ben hayattan. Hiçbir şey. Her şey çok karışıktı. Belki de her şey çok karışık diye kafayı yedim. Bilmiyorum. Kimin ne yaptığı hiç belli değildi çünkü. Midem bulanırdı her şeye. Tıpkı şimdi olduğu gibi.

O zaman bir İrfan'a bulanmazdı midem. Biliyor musun? Bayılırdım ben İrfan'a. Mis gibi ter kokusuna. Yolda yürüyerek geçişine. Sigara içişine. Saçlarına.

O zaman gelinlerin kuyruklarını hep ben tutardım. Biliyor musun? Kimseye bırakmazdım. Nerede bir gelin görsem koşar gelinliğinin kuyruğundan tutar, arkasından giderdim. Evine gidene kadar bırakmazdım. İterdim onu bunu. Korkuturdum herkesi. Ellemezlerdi o zaman.

O zaman annem bana bazen Gelin Kuyruğu derdi. Gelinlerin kuyruğu sürüklenip kirlenmesin diye tutup topladığım için öyle derdi. Gelinlerin kuyruğunu tutup arkalarından gitmek hoşuma giderdi. Kendim gelinlik giymiş gibi olurdum. Kendi gelinliğimin kuyruğunu tutmuş gibi olurdum.

O zaman daha çok rüya görürdüm. Biliyor musun? Sabahlara kadar hep rüya. Rüya üstüne rüya. Rüya üstüne rüya. Ayıplı rüyalar. Ayıpsız rüyalar. O zaman rüyalarımda bile hep babamın gözlerini ararım. Ararım da bulamazdım bir türlü.

O zaman İrfan çok yakışıklıydı. Biliyor musun? Beyaz gömleğinin kollarını katlar, odun kırardı. İrfan odun kırdıkça terler, beyaz gömleği üstüne yapışırdı. O zaman ben gider yanında dururdum. Dibinde. Bil bakalım niye? İrfan'ın ter kokusunu içime çekmek için. Ben İrfan'ın ter kokusunu içime çekince o da durur bana bakardı. Hiçbir şey demezdi. Sonra odun kesmeyi bırakır, benim gitmemi beklerdi. Gözlerimin içine bakar bakar, tek bir kelime bile etmezdi.

O zaman ben İrfanımın kokusunu aldıktan sonra giderdim, o da odun kırmaya devam ederdi.

O zaman İrfan'ın o mis gibi ter kokusu benimle gezerdi.

O zaman mutluluktan başım dönerdi.

O zaman saçlarım böyle kısa değildi ve o zaman sigara nedir bilmezdim.

O zaman babam her akşam rakı içerdi.

O zaman annem susar ve hep bir şeyler dikerdi.

O zaman ben de pencerenin önünde oturur, yollara bakardım. Ben hep susardım. Çok yorulurdum susmaktan. Susmak kolay değil, her genç kız susmazdı o zaman. Biliyor musun?

O zaman babam kafayı bulunca sazını isterdi.

O zaman babama sazını getirirdim. Babam saz çalar ben geçer uyurdum.

O zaman babam hiç gözüme bakmazdı. Zaten hiçbir zaman bakmadı. Ben hiç babamın gözleriyle karşı karşıya gelmedim. Biliyor musun? Belki o zaman o da beceremedi. Hiç bilmiyorum. Babayla kızının göz göze gelmesi niye öyle zordu, gerçekten bilmiyorum. Sen biliyor musun Aliye Bacı?

O zaman oturur ağlardım. Babamın gözlerini göremiyorum diye oturur ağlardım. Ben ağlayınca annem başımı okşardı. Sakinleştirmeye çalışırdı. O zaman annem de gözyaşlarını saklaya saklaya ağlardı.

O zaman İrfan'ın bir taksisi vardı.

O zaman ben İrfan'ın gözlerine bakmaya doyamazdım.

O zaman İrfan gözlerimin içine bakınca, o zaman her yerim ıslanırdı. Kendimden geçerdim.

O zaman babama kin beslerdim. Babama olan kinim büyüyünce, gider İrfan'ın gözlerine bakardım.

O zaman İrfan'ın taksisine binerdim.

O zaman İrfan bırakmazdı, ama ben yine de zorla binerdim.

O zaman İrfan beni gezdirirdi. Biraz da mecburiyetten.

O zaman İrfan'la biz Karaduran Ormanında dolaşırdık. Konuşmadan dolaşırdık. O zaman İrfan getirir beni aldığı yere bırakırdı.

O zaman bir gün ormanda İrfan'a yalvardım. Ağladım. İrfan'a sarıldım var gücümle. Bırakmadım. Yapıştım bedenine. O mis gibi ter kokusunu içime çektim. İşte o zaman ben Karaduran Ormanında, İrfan'ın altında kadın oldum. Ben istedim bunu. Biliyor musun? Ben isteyince İrfanım da dayanamadı. İşte ilk kez o zaman babamın gözlerini görür gibi oldum. Korkunçtu. Çok korkunçtu. Biliyor musun?

O zaman düşündüm, dedim ki kendi kendime, elin oğlu böyle güzel bakabiliyor da insanın babası niye bakamaz? Bunu çok sordum kendi kendime. Biliyor musun Aliye Bacı?

O zaman İrfan beni kadın yaptıktan sonra ağladı. Ağlama İrfanım, dedim. Üzülme İrfanım, dedim. O zaman ben çok mutlu oldum. Mutlu oldum, çünkü bir erkek benim gözlerimin içine bakıyordu. Bir erkek gözlerimin içine çok bakınca ben ona kızlığımı vermez miyim? Sen kadınsın, anlarsın beni Aliye Bacı.

O zaman kadın olduğumu herkesten sakladım.

O zaman bunu annem bilmedi, babam bilmedi.

O zaman bir ben bildim, bir de İrfanım.

O zaman İrfan başkasıyla evlendi.

O zaman ben de düğünündeydim. Biliyor musun?

O zaman yine ben gelinin kuyruğunu kimseye bırakmadım. İrfanımın gelininin kuyruğunu kaptırır mıyım ben başkasına, deli miyim? O zaman baktılar ki ben sorun çıkarıyorum, kimse karışmadı artık. O zaman gerdeğe kadar ben tuttum.

O zaman İrfanım yine baktı gözlerime.

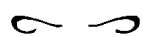
O zaman ikimizin de gözleri doldu.

O zaman gelin kapıyı kapattı.

O zaman gelinle İrfanım içeride kaldı, ben de dışarıda kaldım. Anlıyor musun Aliye Bacı? Onlar içeride, ben dışarıda.

O zaman...

VE ÖBÜRLERİ

ACI GÖSTERİ

Her yanını beyaza boyadığım bir seyyar arabam vardı. Toptancı sebze halinde ayran, simit satıyordum. Satıyordum, ama hal yönetiminden ve belediyeden bir türlü izin alamıyordum. Zabıtalar her durduğum yerden kovuyorlardı. Rezil oluyordum. Beni gördüklerinde çaldıkları düdüğün sesi hâlâ rüyalarıma girer. Koca halde ayranımı, simidimi satacak bir yer bulamıyordum. Günlerce zabıtalarla kovalamaca oynadıktan sonra halin dışına çıkmak zorunda kaldım.

Halin ana kapısının önünde otoyol, yolun karşı yanında da DSİ'nin büyük bir sulama kanalı vardı. Birkaç gün kanalla yol arasında durdum. Ama bu kez kaldırımı işgal ediyorum diye oradan da kovuldum. Baktım olacak gibi değil, ben de çareyi kanalın öte yanına geçmekte buldum.

Orada gölgesi koyu büyük bir akasya ağacı vardı. Bilmem hâlâ duruyor mu? Arabamı o ağacın altına çekmiş, çevresini silmiş süpürmüş, etrafına birkaç tane beyaz plastik tabure atmıştım. Kimse karışmıyordu artık bana. Müşterilerim rahatlıkla gelsin diye, tahtadan küçük bir de köprü yaptırdım kanalın üstüne. Hoş, satışını her zamankinden daha az oluyordu, ama hiç olmazsa kafam rahattı artık. İş olmadığı zamanlarda akasyanın gölgesinde oturup durmadan akan suyu izlemek beni hem dinlendiriyor, hem de güzel düşler kurmamı sağlıyordu.

Bir gün önce güzel bir rüya görmüştüm.

Karşımda sevgilim.

Oysa onun beni böyle halin dışına sürülmüş bir durumda görmesini istemiyordum. Belki daha sonra. Kendime ait bir dükkânım olduğu zaman gelsin istiyordum. Ama karşımdaydı işte. Olanca güzelliğiyle. Uzun siyah saçları. Esmer teni. Ve o esmer tenini saran çiçekli elbisesi. Bir an duruyor. Çekip ırmağa atıyor güneş gözlüğünü. Köprüden çocuklar gibi koşarak geçiyor. Kucağıma atlıyor. Kafamı iki elinin arasına alıp dudaklarıma yapışıyor. Beni özlediğini, bana susadığını söylüyor. Ayran içiyor, küncülü kazan simidi yiyor. Durup durup yeniden sarılıyor bana. Akasya ağacından söz ediyor. Akan sudan. Sonra aniden birbirimize sarılarak suya atlıyoruz. Düşe kalka, öpüşe sevişe akıp gidiyoruz kanal boyunca.

Ben oturmuş bu rüyamı süsleye süsleye yeniden düşlüyordum ki, yolun kenarına siyah bir cip durdu. Ön camı yavaşça indi. Gözünde güneş gözlüğü olan yakışıklı bir adam ilgiyle bana bakıyordu. Müşterilerimin çoğunu bilirdim, benden ayran içen biri olmadığı kesindi. Cipin arka koltuğundan köpek sesi geldi, ardından arka cam da yarıya kadar inince, sevimli bir köpek ön ayaklarını camın üstüne attı, dilini çıkarıp hızlı hızlı soluyup durdu.

Adam cipten indi. Tahta köprüden bir kadın kibarlığıyla geçip yanıma geldi. Bıyıksızdı. Uzun saçları boyanmış gibi parlak siyahtı. Giysilerinin ayrıntılarıyla uğraşan, yüzüne krem süren, aynaların karşısında uzun zaman geçiren biri olduğu belliydi.

"Merhaba," dedi, "adım Cem."

Ses tonu, bildiğim tüm erkeklerinkinden daha inceydi. Ne kadın sesiydi, ne erkek.

"Sizinle tanışmaya geldim," dedi.

Cem Bey'in karşısında kendimi eksik ve bakımsız buldum. Çünkü gördüğüm kişi son derece iyi giyinmiş ve bakımlı biriydi. Tabure çektim, ayran ikram etmek istedim, ama kibarca reddetti. Çok düzgün cümleler kuruyor, vurguları zamanında yapıyor, gereksiz hiçbir sözcük kullanmıyordu. Onun karşısında yanlış bir sözcük kullanmamak için fazla konuşmamaya çalıştım.

Benim resim yaptığımı komisyoncu arkadaşım Çetin'den duymuş. Çetin kuzeniymiş. Geçim sıkıntısı yüzünden okuldan ayrılıp

seyyar satıcılık yaparak yedi-sekiz kardeşimi geçindirmek zorunda kalmam, bu arada da sanatla ilgilenip modern resim yapıyor olmam kendisini çok etkilemiş. Bunun için benimle tanışmaya geldiğini, ayrıca bir resmimi de almak istediğini söyledi.

Böyle bir şey beklemiyordum. Sevincimle utangaçlığım birbirine karışmıştı. Ter basmıştı her yanımı. Uzun zamandan beri beni bu kadar mutlu eden bir şey olmamıştı. Şimdiye kadar hiç kimse resmime böyle ilgi göstermemişti. Bir tanesini değil, resimlerimin tümünü ona hediye edebilirdim.

Bu durumdan çok memnun olduğumu ve yarın kendisine resimlerimden birini getirebileceğini söyledim.

Çocuklar gibi sevindi.

Akasya ağacından söz etti. Soluk açıcı olduğunu, kimi mikroplara iyi geldiğini, yaprakları kurutulup suyu içildiğinde yorgunluğa ve soğuk algınlığına iyi geldiğini söyledi.

Akan suya takıldı gözleri.

"Ne iyi, hep burada olmak, bu akasya altında, hep bu güzel suyu izlemek..."

Neden bir şey içmediğini sordum.

"Hava çok sıcak, terliyorum, başka zaman içerim. Memnun oldum sizinle taştığıma," dedi elini uzatırken. "Yarın yine görüşmek üzere, hoşça kalın."

Yine aynı kibarlıkla karşıya geçti, cipine bindi, başıyla beni selamladı. Sevimli köpeği önce dilini sonra başını içeri çekti. Otomatik cam kapandı ve cip sürücünün o inceliğiyle yavaşça trafiğe karıştı.

Ertesi gün, benzer görüntüler, bir film gibi bir daha yinelendi.

Rulo şeklinde getirdiğim bir metre uzunluğundaki kartonu aldı. Büyük bir hazineymiş gibi bükmeden yavaşça açtı. Durdu öyle, baktı, baktı, neden sonra, "Harika," dedi, "beklediğimden daha iyi bir resim."

Pastel bir çalışmaydı. Renklerin birbirine bindirilmesi ve hep soyut hareketlerin iç içe geçmesiyle oluşan garip bir sarmaldı. Kaç yıl olmuştu bunu yapalı, anımsayamıyordum. Pavese'yi, Kafka'yı, Çehov'u okuduğum günlerdi. Babamla aramın iyi olmadığı, aşkın

çıkmazında olduğum günlerdi. Sevgilimin sözü ile teni arasında çaresiz kaldığım günlerdi.

"Buna karşılık size ne kadar ödeme yapmam gerekiyor, üstadım?" diye sordu.

Resmi para için yapmadığımı, onları hiçbir zaman satmayı düşünmediğimi söyledim.

"Ama üstadım," dedi, "ben sizden muhteşem bir sanat yapıtı alıyorum ve bunun için borçlanıyorum. Söyleyin lütfen, ne kadar ödeme yapmam gerekiyor?"

"Teşekkür ederim, kesinlikle kabul etmiyorum. Bu resmin karşılığı sizin ilginiz oldu. Hiçbir karşılık beni bu kadar memnun edemez," dedim.

Duygulandı. Gözleri doldu. Üst üste birkaç kez teşekkür ettikten sonra mutlu bir şekilde cipine binip gitti.

Cem Bey, yaklaşık bir ay sonra bu kez kanal boyunca yürüyerek geliyordu. Arkasından da küçük köpeği. Yanıma geldi. İşlerimin nasıl olduğunu sordu.

"Keşke çocuk olsaydım... çocuk olsaydım da bu sıcakta elbiselerimle atlayıverseydim şu suya, o zamanlar yaptığım gibi," dedi.

Bir şeyler ikram etmekle ilgili isteğimi yine kibarca reddetti.

"Sizi uygun bir günde evime çay içmeye davet ediyorum, kabul eder misiniz?" diye sordu büyük bir içtenlikle.

"Memnuniyetle," dedim.

"Ne zaman uygun olursunuz peki?"

"Her zaman," dedim.

"Hafta sonu olabilir mi?" diye sordu.

"Olabilir tabii," dedim.

"O zaman cumartesi akşamı bekliyorum sizi."

Sonra köpeğiyle suyun geldiği yöne doğru yavaş yavaş yürüyüp gitti.

Bir gün sonra Çetin uğradı. Kuzeni Cem'in beni merak ettiğini, çoktandır sorup durduğunu, yanıma gelip gelmediğini sordu. Anlattım. Ama bu kez ben Cem Bey'i merak ettim.

Otuz yedi yaşındaymış ve kesinlikle evlenmeyi düşünmüyormuş. Tarihi iki katlı bir evde yalnız yaşıyormuş. Pek kimseyle görüşmüyormuş. Üzüm bağları varmış. Köyde kiraz, şeftali ağaçları. Evini müze yapmış. Nerede bir tarihi eser bulsa alırmış. Komşularla pek konuşmazmış. Ev temizliği, çamaşır, bulaşık, yemek, her şeyi kendi yaparınış. Onun için evi, antikaları ve köpeği çok değerliymiş.

"Evine kimseyi davet etmez, hayret," dedi Çetin. "Bir git bakalım, neler konuşacaksınız, ben de çok merak ettim."

Cumartesi günü büyük bir heyecanla hazırlanıp gittim. İlginç bir adamdı Cem Bey. Nelerle karşılaşacağını ve nelerden söz edeceğini bilmiyordum. Evi kolay buldum. İki katlı tarihi bir yapıydı. Öbür evlere göre daha temiz ve daha gösterişliydi. Ahşap kapının eski zaman tokmağını birkaç kez vurunca kapı açıldı. Açılır açılmaz hoş bir parfüm kokusu karşıladı beni. Cem Bey, siyah giyinmişti ve her zamanki gibi şıktı. Saçlarını kadınların yaptığı gibi arkadan lastikli tokayla toplamıştı. Akşam olmasına rağmen yüzü yine parlıyordu.

Omuzlarını hafifçe öne eğerek, "Buyurun efendim, hoş geldiniz," dedi.

Genişçe bir bahçeydi evin girişi. Her köşesi ince ince hesaplanarak elden geçmiş, abartılmadan ışıklandırılmıştı. Orta yerde sütunlar, taş lahitler, heykelcikler vardı. Daha ileride, gömme pencerelerde testiler ve onların içinde rengârenk çiçekler dikkati çekiyordu.

Bahçede dolanan köpeği beni görünce sahibine doğru geldi. Cem Bey, cebinden çıkardığı ve ne olduğunu bilmediğim bir şey verdi ağzına. Köpek sıçrayarak geriye çekildi.

Taş bir merdiveni dolanıp beş-altı kapının açıldığı bir salona çıktık. Burada da her şey özenle hazırlanmıştı. Bazı köşelerde yine kimlere ait olduğunu ilk bakışta bilemediğim heykeller vardı. Orta yeri kocaman bir eski halı süslüyordu. Hemen sağda ferforje iki sandalye ve yuvarlak antika bir masa vardı.

"Burası benim yaşadığım yer," dedi Cem Bey.

Kendimi bir müzede sanıyor, neye bakacağımı bilemiyordum.

"Oturmadan önce odaları gezdireyim isterseniz," dedi.

"Çok güzel bir yerde yaşıyorsunuz, tüm bunları siz mi yaptınız?" dedim.

"Evet, her şeyle ben ilgileniyorum," dedi. "Burası benim tılsımlı dünyam."

Tüm odaları dolaştık. Bir ev değil de bir müzede olduğuma inanmıştım artık. Şimdiye kadar görmediğim bir sürü tarihi eser vardı. Her biri için ayrı ayrı kısa bilgiler verdi. Koleksiyoncu belgesiyle onları nasıl edindiğini, nasıl koruduğunu, bundan sonra nasıl korunması gerektiğini abartmadan, sıkmadan anlattı.

Evin girişi de bir salon gibi tasarlanmış, tarihi eserlerden ve çiçeklerden olağanüstü görünüyordu.

Masaya davet etti.

Bir yerlerden klasik müzik sesi yükseldiğini sonradan fark ettim.

"Size bir küçük sürprizim var," dedi.

Kalktı, bir düğmeye dokundu.

Dokununca, karşımızdaki duvarda üç lamba yandı.

Ve ışıkların arasında, *Acı Gösteri.*

"İşte sizin bana hediye ettiğiniz resim," dedi.

İkimiz de hayranlıkla bakakaldık.

Çok uyumlu bir çerçeve içinde duvara monte edilmişti. Resmin görselliğinin ortaya çıkması için iyi bir ışık düzeni oluşturulmuştu. Kendimi bir rüya âleminde sanıyordum. Bu resim benim miydi? Ne diyeceğimi, nasıl davranacağımı bilemiyordum. Heyecanlı bir film izler gibi bir süre ikimiz de hiç konuşmadan öylece durduk. Taa ki, klasik müziğin bir parçası bitene kadar.

Çaylar içtik. Kendi elleriyle yaptığını söylediği çörekler, pastalar yedik. Yalnızlığı konuştuk. Kadınları, erkekleri. Kişi ne yaparsa yapsın, nerede olursa olsun, nasıl yaşarsa yaşasın, hep yalnız olduğunu söyledi. İnsanoğlunun estetik duygusundan yoksun olduğunu ve birbirine çok kaba davrandığını, bu durumun da hayatı anlamsız hale getirdiğini söyledi. Tüm bunları konuşurken Beethoven hep eşlik etti bize. Sonra Çaykovski. Bir sürü heykeltıraş, ressam, romancı ve şairden söz etti. Birçoklarının derin mi derin yalnızlığından. Çoğunun o korkunç yalnızlığını dağıtmak için sanata sarıldığını, sanatta derin-

leştikçe de yalnızlıklarının büyüdüğünü söyledi. Sonra büyüyen yalnızlıkların getirdiği yıkımlar, ölümler, intiharlar...

Yalnızlığın önü tutulamıyormuş. Öyle dedi Cem Bey.

Bir-iki pencere daha açtı gece ilerledikçe. Temmuz ayında olmamıza rağmen hafif hafif esinti de vardı. Şişip açılan tül perdelere müzik eşlik ediyordu. Şarap ve viski önerdi. İçki içmediğimi teşekkür ederek söyledim. İçki içmeden de keyifli anların yaşanabileceğine dair bir cümle kurdu.

"Bana bu resmi anlatır mısınız?" diye sordu.

Durdum. Ne anlatacağımı bilemiyordum. Bir sürü şey geliyordu aklıma ve hangisinin bu resim için doğru olduğunu seçemiyordum. Bunu algılamış olmalıydı ki, fazla beklemeden kendisi anlatmaya başladı:

"Çaresizlik... Derin aşk yarası... Sığınma... Sevme, dokunma isteği... Tutunma çabaları... Aileye bağlılık... Kopma ile kopmama arasındaki ince duvar... Baba korkusu... Sizin de babanızla aranız kötü müydü bu resmi çizdiğiniz sıralarda? Keşke insanın hiç ailesi olmasa... Annesi, babası olmasa... O zaman belki de yaşarken o ağır yük olmaz sırtında... Kim bilir? Kafka'yı anımsıyorum, babasından çektiklerini... Biliyorsunuz değil mi Kafka'yı? Hepimiz Kafka'yız ve hepimizin babası da Kafka'nın babasıdır..."

Daha anlatacaktı, ama nedense susuverdi.

Sonra birden ağladı.

Cem Bey ağlayınca, ne diyeceğimi, ne yapacağımı bilemedim. Durup öyle şaşkın şaşkın dinlerken, birden güzel ağladığını anladım.

Cem Bey, güzel ağlıyordu.

Çaykovski çalıyordu.

Cem Bey güzel ağlıyordu ve ben hiç gözümü kırpmadan ışıklarla süslenmiş *Acı Gösteri*'ye bakıyordum.

Nasıl bir dünyaydı içinde yaşadığımız? Niye sıkışıyorduk? Niye çaresiz kalıyorduk çoğu zaman? İnsanları anlayabilmekte neden zorlanıyorduk? Neden acı çekiyorduk? Ne olacaktı en yakın dostlarımızdaki çıkar çatışması ve ikiyüzlülük? Hangi kitap doğruyu ya-

zıyordu? Yazılanla yaşanan neden birbirini tutmuyordu? Konuşulanla yaşanan arasında giderek büyüyen uçurum neyin nesiydi?

Daha bir sürü şey konuştuk ıslak gözlerle.

Sonra sustuk.

Suskunluğumuz Çaykovski eşliğinde geç saatlere kadar sürdü.

Geç olduğunu, artık gitmem gerektiğini söyledim.

Birbirimizle tanışmış olmaktan memnun olduğumuzu belirttik.

Cem Bey, kapı arasında durmuştu. Ben gözden kaybolana kadar oradaydı, herhalde.

O gece zor gelen uykudan önce şu cümleyi iki kez yinelediğini anımsadım:

"Geç oldu, dilerseniz bu gece evimde kalabilirsiniz."

MANKEN

"Şu karşıdaki adam var ya," dedi Simge, mağazanın önüne park edilmiş kırmızı taksiye sırtını dayamış, bizim vitrini izleyen adamı işaret ederek, "geçen gün geldi, bayan mankenin üstündeki mavi gömleği istedi..."

"Olabilir," dedim, "Satsaydınız."

"Askıda vardı Ramazan Bey aynı gömlek, alıp gösterdim."

"'Ben onu değil, mankenin üstündekini istiyordum,' dedi."

"Benimle konuşurken gözünü gömlekten ayırmıyordu."

"'Efendim, bu elimdeki ürün onun aynısı,' dedim."

"'Olabilir, ama ben mankenin üstündekini rica ediyorum,' dedi."

"'Ama efendim, yanlış anlamayın lütfen, bu elimdeki de aynı marka, aynı renk ve aynı beden,' dedim."

"'Anlıyorum ben sizi bayan, satmak istiyorsanız, bana lütfen onu çıkarın,' dedi."

"Sonra?"

"Ne yapayım, ben de mecburen onu çıkarıp verdim."

Adam vitrinin önünde sigara içti.

Uzun süre vitrine baktıktan sonra gitti.

"Ben de hatırladım bu adamı," dedi Yahya.

"Nereden hatırlıyorsun?" diye sordum.

"Geçen gün siz yokken geldi, aynı mankendeki kırmızı badiyi istedi."

"Sonra?"

"Bilmem, bir garipti...

"'İstediğiniz kaç beden?' diye sordum."

"'Mankendeki kaç bedense,' dedi."

"'Aynısı askıda var, onu vereyim,' dedim."

"'Hayır, mankendekini istiyorum, lütfen!' dedi."

"Çaresiz mankeni çıkardım vitrinden."

"'Siz durun, ben çıkarayım bunu, bir yerine bir şey olmasın badinin. İpi falan kaçarsa bir şeye yaramaz.' dedi.

Öyle deyince ben de seslenmedim. Badiyi o kadar yavaş çıkardı ki, neredeyse elinden çekip alacaktım. Bir süre üstü çıplak mankene bakıp durdu. İzlendiğini fark edince de yüzü kızarır gibi oldu.

Sonra, 'Siz bunu hediyelik paket yapın, başka bir badi verin, mankeni ben giydireyim sizin yerinize,' dedi.

'Biz hallederiz, siz zahmet etmeyin efendim,' dedim.

'Hayır hayır, lütfen, ben size çok zahmet veriyorum! Hem size de yardımcı olmuş olurum. Sabah sabah size iş çıkarmak hoş olmuyor,' dedi."

"Eee, sonra?"

"Başka bir badi verdim ben de, ne yapayım."

"Sonra?"

"Özene bezene giydirdikten sonra mankenin saçlarına şekil verdi ve kaldırdı yine vitrine koydu. Paketlediğim badiyi aldı, parasını ödedi ve teşekkür edip gitti."

*

Daha sonraki günlerde mağazayı açmaya gittiğimde, vitrinin önünde durmuş sigara içiyordu. İyi giyimli bir adamdı. Kalın siyah çerçeveli gözlüğünü taktığında modacı Yves Saint Laurent'e benziyordu. Bir modacı gibi giyiniyordu zaten. Hep mankendeki giysileri istemesi ve aldıklarını hediye paketi yaptırması ilginç bir durumdu. Nerede görsem tanırdım artık. O da beni tanıyordu. Geçenlerde bankanın önünde gördü, hafif eğilerek selam verdi.

Mağazanın kapısını açıp içeriye girdiğimde hemen arkamdan o da girdi.

"Günaydın, hayırlı işler," dedi.

"Günaydın efendim, buyurun," dedim.

Gözlüğünü çıkardı, cam tezgâhların birinin üstüne koydu. Vitrine yöneldi.

"Mankendeki şu beyaz gömleği alabilir miyim?" dedi.

Ben de hiç düşünmeden, "Tabii efendim," dedim.

Oysa her zaman olduğu gibi aynı üründen askıda da vardı.

Ama müşteriyi bildiğimden bir şey demedim.

Mağazanın çalışanıymış gibi vitrine doğru gitti. Birden mankenin beline sarıldı. Altlığından yukarı çekerek çıkardı. Mankenin sırtını raflara dayadı. Uzanıp almak istedim. Eliyle durdurarak, "Lütfen," dedi, "size zahmet olmasın, ben çıkarırım. Zaten hep iş çıkarıyorum size, zoruma gidiyor. Rica ediyorum bunu benim yapmama izin verin, lütfen!"

Ben ne yapacağımı bilmeyen acemi tezgâhtarlar gibi durmuş öyle bakıyordum.

"Bu arada siz de başka bir ürün verin, manken çıplak kalmasın," dedi.

Başka bir gömlek çıkardım.

Adam mankendeki gömleği bir yaralının üstünden çıkarır gibi yavaş yavaş çıkardı. Bana uzattı. Elimdeki gömleği aldı. Ağır ve ince hareketlerle mankene giydirdi. Az öne kayan mankeni yine belinden kavrayıp iyice raflara yasladı. Mankenin gözlerinin içine baka baka düğmeleri ağır ağır iliklediği, gömleğin yakasını havaya kaldırdı, bir adım geriye çekildi ve "Harikulade," dedi. Döndü bana, "Nasıl oldu?" diye sordu.

"Güzel," dedim göz göze gelmekten kaçınarak, "ellerinize sağlık."

Ben hediyelik paketi hazırlarken bana sormadan mankeni kucakladı ve vitrindeki altlığına yavaşça yerleştirdi. Düzeltti. Bir usta vitrinci gibi dışarıya çıktı. Mankeni gözleriyle süzdü, memnunlukla gülümsedi ve içeriye girdi.

Sonra aldığının parasını ödedi. Çıkarken de, "Çok teşekkür ediyorum, sabah sabah size iş çıkardım, kusura bakmayın ne olur!" dedi.

Dışarıda döndü, elleriyle giydirdiği mankene baktı. Birkaç adım öteye çekildi. Bir sigara yaktı ve yeniden gülümseyerek gitti.

*

Bir gün de mağazayı kapatmış, eve gidiyordum.

"Ramazan Bey," diye seslendi birileri arkamdan.

Durup döndüm. O adam.

"Merhaba," dedi.

"Merhaba," dedim.

"Nasılsınız?"

"İyiyim, teşekkür ederim. Siz nasılsınız?"

"Ben de iyiyim, teşekkürler," dedi ve hemen ekledi:

"Sizden bir şey rica edebilir miyim?"

"Ne yapabilirim sizin için?" diye sordum.

"Olabilirse tabii, sizi zor durumda bırakmak istemem..."

"Buyurun, lütfen."

"Parası neyse verebilirim..."

"Nedir istediğiniz şey?"

"Hep üstündekileri çıkarıp satın aldığım vitrindeki mankeniniz var ya..."

"Evet..."

"O mankeni..."

"Evet?"

"O mankeni bana satar mısınız?"

Tüm gelip gitmeleri bir film gibi tek tek gözlerimin önünden geçti.

Mankeni ne yapacağını sormadan kesip atmışım:

"Hayır," demişim herhalde.

"Neden? Ne kadarsa bedeli, hemen ödeyebilirim," dediğini duyar gibi oldum, ama sonrasını anımsayamıyorum.

Kızmış ve sesimi yükseltmişim, herhalde.

Bir de baktım adam ortalıkta yok.

O günden sonra mağazaya uğradığını görmedik.

Sokakta da rastlaşmadık.

Yine de bir kez daha karşılaşmak, hiç olmazsa bu öyküsüne daha iyi bir son yazmak isterdim.

AYRI ŞEYLER

1

"Tutunmuşum bir murt dalına. İmanım gevriyor bunları toplayana kadar. Dağ, taş, onca yol. Bugün almayınca çiçekçi, elimde kaldı bunlar böyle. Ne hal edim ben şimdi? Söylemesem neyse. Dün getir dediydi, bugün, daha mal var diyor Çiçekçi Mehmet. O da şaşırdı benim gibi. Tüüüh! Bilmiyorum ki ne yapim ben şimdi. Hiiiç bilmiyorum."

"Murtçu Baba, kaç lira veriyor Çiçekçi Mehmet getirdiğin bu murt dallarına?"

"Yok be gülüm, para değil verdiği, amma ne yapim."

"Elli lira veriyor mu?"

"Ne ellisi ya, ne diyon sen, elli lira olsa ben ihya olurum. Elliymiş!.."

"Yirmi?.."

"On lira veriyor, on lira. Onu da vermiyor doğru dürüst, verse ah!"

On lira versen, sen bırak bunları, köyüne git, desen, biliyorsun yine vazgeçmeyecek getirdiği murt dallarından.

Sen çekip giderken, o da orada öyle kara kara düşünüyordu duvar dibinde.

Babanı ve onun yorgun hallerini anımsıyorsun. Onca ağır işlerden sonra yere yıkılışını, uzun süre hiç kıpırdamadan yatışını. Sonra doğrulup tütün tabakasına uzanışını. Ağır ağır sardığı, ağır ağır içtiği, dalıp gittiği o zamanları.

Her yorgunluğunun senin de sırtından geçtiğini bilmesini isterdin. Belki de bilirdi. Ne ekimler biterdi, ne ot biçmeler, ne saman taşımalar; ne ahır temizliği.

Uzun bir zaman vardı sanki orada. Babana özgü bir zaman. Tütün, kolonya, ot ve toprak kokan bir zaman.

Bakmadan izlerdiniz birbirinizi. Tütün kokan ceketini sen asardın kapı arkasına. Burnuna yakın götürür, burnuna yakın getirirdin. Hep bir yerden yanık bir türkü duyardın da nereden geldiğini bilemezdin bir türlü. O koku, görünür görünmez her şeye karışırdı. Babanla birlikte sen de yorulurdun.

En belirgin yaşamın, babanla birlikte yaşadığınız o yorgun günler miydi yoksa?

2

Köyün ümmisine, "Köyün kırlangıçları senden soruluyormuş, doğru mu?" diye sordu biri.

"Doğrudur," dedi. "Kırlangıçları sayabilmek zordur. Zorun zoru da saymaktan vazgeçmemektir. Karıncaları da sayıyorum. Daha sayamadığım bir sürü karınca ve kırlangıç var bu topraklarda."

İki kişilik acılı kebabı yedi, daha gözü lahmacunlarda.

"Sen hiç doymaz mısın hafız?" diye sordu başka biri.

"Öyle demeyin," dedi hafız, "benim karnım değil, gözüm aç, siz bunu anlamadınız mı? Aylardır böyle yemek görmedim, kırılacağını bile bile yiyorum işte. Birazcık rahat bırakın bugün beni."

Küçükmüşsün daha o zamanlar.

Henüz yürüyemeyecek kadar küçük.

Kıtlığın, yoksulluğun ve karakışın olduğu bir zamanmış.

Komşunun akşamdan yediği etin kemikleri evlerinin arkasına, damdan süpürülmüş kar yığının üstüne atılmış.

O kemiğin suyundan çorba içmişsin.

Annen, o günlere bir daha dönmek istemediğini, bir gün ağlayarak anlatmıştı sana.

3

Hava çok sıcak.

Melahat Teyze, bahçedeki erik ağacına yaslanmış, bastonuyla toprağı karıştırıyor.

Toz şeklindeki toprağa ince kısa bir çizgi çizdi. Bu çizgiye bastonunun ucuyla dokuna dokuna fındık büyüklüğünde üç küçük taş sıraladı. Kolu yoruldu herhalde. Durdu, dinlendirdi biraz. Gözlüğüne dokundu. Erik ağacına baktı. Yaprakları hiç kıpırdamıyor. Bastonunu kaldırdı, rastgele bir dala vurdu, daldaki yapraklar kıpırdadı. Şalvarının cebinden eciş bücüş bir mendil çıkardı, gözlüğünü az yukarı kaldırarak önce gözlerinin etrafını sildi, sonra boynunu. Mendili yeniden cebine koyarken bir şeyler mırıldandı. Bu bir sabır duası mıydı, şikâyet miydi, anlaşılmadı. Toprağa daha fazla girmemek için direnen iki taşa, bastonun tam ortasından tutarak daha dik bir şekilde vurunca, onları da gömdü. Bu kez öbürü havada kaldı, ona da aynı şekilde vurdu, taşların üçü de yerle bir oldu.

Melahat Teyze sarkmış, neredeyse boş cep torbalarına benzeyen göğüslerinin altını kaşıdı. Ezan okundu o sırada. Dizlerini kendine çekip toparlandı biraz. Şahadet parmağını küçük bir kanca gibi yapıp alt dudağının arasına soktu. Bir saat önce pamuğa sararak koyduğu tömbekiyi yerinden aldı, sigara izmariti atar gibi, yanına atıverdi. Oraya doğru tükürdükten sonra parmağını şalvarıyla sildi. Bastonunun ucuyla tükürüğünün üstüne toprak attı. Ezan bittikten sonra ayaklarını rahat bıraktı. Bir şeyler mırıldandı. Herhalde içinde bir dua okudu...

"Oğlum," demişti bir gün de sana, "kendinizi bu kadar heder etmeyin, yazıktır. Bir şey değişecekse değişir, birbirinizi vurmakla olmaz bu. Ölen boşuna ölüyor, kör keseye gidiyor yani. Yazık oluyor gül gibi bebelere. Oturun oturduğunuz yerde. Kendinizi heder etmeyin boşuna. Sonunda her şey olacağına varır."

"Böyle bor borak bıraktı bu hükümet. Talan etti yeri yurdu. Bizi böyle sersefil etti. Kurban olaydım kırk yıllık Demirel'e. O variken ne de güllük gülistanlıktı bu eller. Oğlum, kuzum, bu sıcakta düştüm yollara. Şu oğlumun iki kemerine bir-iki delik açıver ne olur. Gözümün çırası zabahınan kızdı bana. Haklı çocukcağız. Kızgın şişinen deldim diye, tuttu ben bunu takmam dedi. Hah, ellerin dert görmesin. Kurban olsun Dursun Teyzen sana. Ben ne bilim böyle olacağını. Gözüm de görmüyor doğru dürüst. Şimdi buradan taaa Ferrahimşalvuz Mahallesine nasıl gidecem? Dolmuş mu? Dolmuşa binecek ne halım var, ne de meteliğim. Demesi kolay yavrum, bir dolmuş parası bir ekmek, iki dolmuş parası iki ekmek. Ben karnımı doyuramıyorum, dolmuşa nasıl binim? Dalyan gibi çocuk yerde devrik duruyor. İş bulamıyor. Koca koca okulları bitirdi. Bitirdi de ne oldu? Avratlar gibi evden dışarı çıkmıyor. Darıldı dünyaya sanki. Bu hükümet imanımızı gevretti, toprağımızı kuruttu, soluğumuzu tıkadı. Madara etti bizi. Tamam, ellerine sağlık. Götürim yavruma kemerlerini. İşte diyim, istediğin gibi oldu. Ellerin dert görmesin çocuğum senin de."

Birkaç gündür aracınla gelip geçerken yol kenarında karpuz satan bir kadın görüyorsun. Çalı çırpının altındaki gölgelikte sıcaktan zorlandığı belli. Dün akşam eşin, çoktandır iyi bir karpuz yemediğini söylemişti. Eve giderken serginin önünde durdurdun aracını. İnip karpuzlara tek tek vurarak iyi ses verip vermediğine baktın. O arada karpuzcu kadın konuşmaya başlayınca, sesi yabancı gelmedi sana.

"Boşuna tıpışlama evladım, hepsi birbirinden datlı. O kadar sattım, hiç kelek çıkanı olmadı."

"Kilosu ne kadar teyze bunların?"

"Para değil, yavrum, 100 kuruş."

O an anımsadın kadını.

Dursun Teyzeymiş.

"Teyze beni tanıdın mı?"

"Bakiiim yüzüne, gözüne... Yok valla yavrum, sen kimin oğlusun ki?"

"Hani bizim mağazaya gelmiştin ya geçen yaz, oğlunun kemerlerini deldirmiştin."

"He ya, geldiydim öyle bir yere. Ne mutlu o zamanlarıma. Ne güzel günlerimmiş meğer o günler..."

"Oğlun vardı, ne yapıyor, iş buldu mu kendine?"

Bir feryat bir figan.

Sormaz olaydın.

SULAR DA TERK ETTİ BİZİ

Fitil Emmi

Ona Fitil Emmi derlerdi.

Fitil Emmi dedin mi, herkes tanırdı.

Tonton biriydi.

Bir de Sarı Rıza var Çambozan'da, şakacı, şamatacının teki.

Bir gün, bir yük tahta getir, demiş Fitil Emmi'ye.

Ayırma tahtası derler o tahtaya, kapı yapmak için, otuz santim olur genişliği. Her ağaçtan çıkmaz. Hakiki çamdan çıkar öylesi. Hiç budağı olmamalı. Öylesi makbuldür çünkü. O işi de en iyi Fitil Emmi bilirdi. En iyi tahtayı, en iyi yerden o getirirdi.

Tamam, demiş Fitil Emmi de, hem de en güzelinden getiririm.

Bir gece eşeğine binmiş, katırını da alıp varmış ormana. Şafak sökmeden öyle tahtalar kesmiş ki içinde bir tane bile budak yokmuş. Derlemiş toplamış bir güzel yüklemiş katıra, kendi de binmiş eşeğine, vermiş yola. Akşam hava kararınca meşeliğin aşağı yanından Apaklı'ya inmiş. Apaklı'nın oradan gün aydınlanmadan Çambozan'a. Millet de kahveye yeni gelmiş. Kahvenin önüne varmış, daha kendi eşeğin üstünde, katır arkasında bağlı.

Sarı Rıza burada mı, diye sormuş. Burada, demişler, çıkmış Sarı Rıza dışarıya.

Sarı Rıza Fitil Emmi'ye bir şaka yapalım, bakalım ne olacak demiş, kendi kendine. Şöyle üstün körü bir göz atmış tahtalara. Bu ne Fitil Emmi, demiş, ben senden ne istedim, sen bana ne getirdin? Benim istediğim tahta bu tahta değil ki. Senin tahtaların bayağı ba-

yağı budaklıymış, baksana şunlara. Ben böylesini istemedim ki senden, demiş.

Bunu duyar duymaz, Fitil Emmi birden buza kesilmiş, taşa kesilmiş sanki hayvanlarıyla. Sonra hiçbir şey duymamış gibi, hiçbir şey görmemiş gibi, ağır ağır yönünü değiştirmiş hayvanların. Eşekten inmeden yapmış bunu. Tam dönerken Sarı Rıza'ya bakmış, az kaldırmış şapkasını, demek öyle Sarı Rıza, demek getirdiğim tahtalar budaklı ha? Anlaşıldı Sarı Rıza. Suç bende ki senin gibi bir adamın sözüne güvendim. Eğer ben de bu yükü getirdiğim gibi geri götürmezsem, yedi ecdadıma lanet olsun.

Bunu demiş, başka bir şey dememiş. Şapkasını indirmiş, dehlemiş eşeğini.

Fitil Emmi ben sana şaka yaptım, gel etme eyleme. Senin getirdiğin tahtaların hiçbir kusuru yok, geri götürme, alıyorum, dese de, gayrı Fitil Emmi son sözünü demiş olmuş. Ardına bakmadan Apaklı'ya varmış.

Köylüler Fitil Emmi'yi görünce anlamışlar sinirlendiğini. Fitil Emmi sinirlenmiş, demişler. Herkes aynı şeyi demiş: Fitil Emmi fena sinirlenmiş, Fitil Emmi fena sinirlenmiş.

Fitil Emmi, gel otur, oturmaz.

Fitil Emmi, gel bir çay iç, içmez.

Fitil Emmi, acıktın, gel iki lokma yemek ye, gelmez.

Yat, demişler, yarın gidersin, dinlememiş.

Yedi ecdadıma lanet okudum, demiş Fitil Emmi, dünya yıkılsa bile köye geri götürecem bu tahtaları.

Öyle deyince, köylü bakmış inadı inat Fitil Emmi'nin, kimse seslenmemiş gayri.

Şafak vakti, güneş doğduktan sonra, kahvenin oradan bir bakıyorlar ki Fitil Emmi eşeğinin üstünde, katırı yüklü geliyor. Eniştesi Duran demiş ki, komşular, bizim kayınbaba yükünü geri getiriyor anlaşılan.

Fitil Emmi odun yüküyle yorgun, perişan bir halde gelip durmuş.

Oğlum Duran, demiş, al çek götür bu katırı, eğer ben bir daha bir çam ağacının gölgesinden geçersem, yedi ecdadıma bir daha lanet olsun, bir daha lanet olsun, bir daha lanet olsun.

Fitil Emmi, o günden sonra inadından vazgeçmemiş ve ölene kadar çam ağacının gölgesinden geçtiğini gören olmamış.

Arı Yangını

Gittiğimiz arkadaşların tümü öldü, hiçbiri yok şimdi.

Biri bile kalmadı benden başka.

Öte yanda Karasu var, Karasu'ya gidelim, bir su içelim, dedik. On kişi varız. Gittik. Su da su ama, sanki abıhayat mübarek. Suyu içtikten, elimizi yüzümüzü de bir güzel yıkadıktan sonra, derenin içinde arı var, dediler, şurdan da bir bal yiyebilir miyiz acaba, dediler. Yeriz, dedim ben de. Komşu köyün arıları. Ama kimin olduğunu bilen yok.

Bizim de arı vardı ya bir zaman. Bilirim ben arıyı. Rahmetli abilerim alırlarken görürdüm, bilirdim onun için arıdan bal almayı.

Arıdan balı alabilir miyiz, dediler, alırık, dedim ben. Gittik, baktık arı var orada. Adamlar etrafını iyice bastırmış.

Nasıl yapacağız, nasıl alacağız balı, dediler, ben alırım, dedim. Şöyle uzun bir odun buldum. Ucunu sivrilttim bıçakla bir güzel. Onunla kesip bal alacağız.

Bir bez parçası bulduk. Güzelce doladık başka bir çubuğa. Tütsü yaptık, yaktık, verdik dumanı arıya. Dumanı verince arıya, atıverdi hayvan kendini dışarıya. Arıyı çıkardık ama, sandık ki gidecek hayvan. Çıkan arı rastgelene vurmaya başladı. O dedi, beni soktu, öbürü dedi, beni soktu, beriki dedi, beni soktu, ben dedim, beni soktu. O kadar arıdan bal almıştım, hiçbiri böyle olmamıştı. Korktum, elimdeki tütsüyü atıp ben de kaçtım. O sırada kirçe tutuştu, başladı yanmaya. Rüzgâr da var. Bağırıyorum, biriniz çabuk söndürün ateşi, yoksa tüm arılar ölecek, diyorum. Kimsenin arıya, ateşe yaklaşacak hali yok. Arı öyle çıktı ki, dağladı dışarıyı, göz gözü görmüyor. O diyor, ben gitmem, beriki diyor, ben gitmem. Ben de korkumdan yaklaşamıyorum bir türlü. Baktım hiçbiri varmıyor ateşin üstüne, baktım yuvası yanacak hayvanın, çıkardım ceketimi verdim ateşe, verdim ateşe. 15-20 kovan var. Oyma kovan tümü. Derken tepeledim, tepeledim hınçla, ateşi söndürdüm.

Neyse, orayı öyle atlattık, hep birlikte köye indik. Herkesin bir yeri şişmiş. Kiminin yüzü, kiminin elleri, kiminin kolları, açıkta nereyi bulduysa vurmuş hayvan. Aldı bizi bir kara düşünce. Ne yapacağız şimdi, diyoruz birbirimizin yüzüne bakarak. Bir duyulsa, bir bilinse rezil oluruz tüm köye.

Valla, dedim, öyle ya da böyle, bunu yalnız ben yapmadım, hepimiz buna ortağız, yapan yalnızca ben değilim. Yarın duyulur da bizi köy odasına çekerlerse, bunu hepimiz yaptık, sadece birimiz değil, dedim. Varsa dayak, birimiz değil, hepimiz yeriz, dedim. Aramızda Kör Ali var, ona dedim, benden bilirler de çağırırlarsa, ilk senin adını veririm, çünkü en büyüğümüz sensin, o başlattı derim, dedim.

Bir yerde eşek arısı vardı, arının yuvasını bizzikledik, arı da kudurdu, soktu hepimizi deriz, dedik. Başka uyduracak bir şey yok. Çünkü köylü bilir o şişkinliklerin arıdan olduğunu. Köylü cin gibi, bilmez mi?

Eğer doğrusunu demiş olsak, kazara öğrenilecek olsa, babam beni ayağımdan asar valla, hiç affetmez.

Neyse, aradan on gün kadar geçti.

Rahmetli Mükremin Abim kahveyi çalıştırıyor. Ben de yanında öyle yardım ediyorum. Baktım bir adam geldi oturdu.

Selam aleyküm, aleykümselam.

Kahvede de birkaç kişi var.

Mükremin Çavuş, dedi, biri bizim arıdan biraz bal almak istemiş, ama beceremememiş, alamamış, eline yüzüne bulaştırmış. Nerdeyse arıyı da yakacakmış, söndürmüş bereket.

Adam öyle deyince ben durumu anladım. Kalbim küt küt atmaya başladı.

Bizim köyde kimse yapmaz bunu, dedi Mükremin Abim.

Biliyorum, dedi adam, buralarda bunu yapacak kimse olmaz, yapsa yapsa bunu yabancı biri yapar.

Ben hemen atıldım. Köyden olmayan biridir mutlaka, dedim.

Ben de gözümle görsem inanmam, bunu sizin köylüler yapmaz, dedi.

Çobanların işidir o abi, yapsa yapsa çobanlar yapar, dedim. Bizim köyün orda yurt tutarlar ya çobanlar, onlar yapmıştır, dedim. Çobanlar,

dedim, tereyağını yediler, üstüne bir de bal yiyelim, dediler, onu da beceremediler demek ki, dedim.

Ben öyle deyince, çocuk doğru diyor, dedi adam. Çocuk çok doğru diyor, Mükremin, bana da mantıklı geliyor, dedi yine. Sonra da bana doğru döndü, bravo, dedi, çocuğun kafası bizden iyi çalışıyor valla. Bunu yapsa yapsa çobanlar yapar, başka kimsenin işi değil, ben de öyle düşünüyorum. Yapsa yapsa çobanlar yapar...

Göbeleğin Tadı

Göbeleği her adam bulamaz. Onu bulmak marifet ister. Öyle hemen kendini göstermez çünkü. Çam pürlerinin altında olur. Onu da bilen bulur, bilmeyen bulamaz. Hafiften yüksek olur bulunduğu yer. Çam pürleri belli belirsiz kabarık durur. O pürleri şöyle çekip öteledin mi, çıkıverir ortaya.

Çocuğum, dedi, halam, sizin zeytinli çukurunun arkasında çalılık var, oraya bir gidelim, orda güzel göbelek olur her yıl. Gidip bir bakalım, biraz göbelek toplayıp gelelim.

Daha ufağım ben. Tıfılım, 11-12 ya varım, ya yokum.

Gidelim hala, dedim.

Birlikte zeytinli çukurun arkasındaki çalılığa vardık.

Vardık, ama ben, ne yöne gideceğini bilmeyen divaneler gibiyim, gezip duruyorum. Bir o yana dönüyorum, bir bu yana. Güya göbelek arıyorum. Ara sıra kafamı kaldırıp kaldırıp çam ağaçlarına bakıyorum. Sanki göbeleği orda görecekmişim gibi. Baktım halam gülüyor. Ne oldu hala, niye gülüyorsun, dedim. Gel evladım, gel, göbelek çamın tepesinde olmaz, tabanında olur. Gel, sana göbeleğin nerelerde olduğunu göstereyim, dedi. Baktım, halam sepetini çoktan doldurmuş bile. Hayret ettim. Ben daha göbeleğin tekini görmeden, halam bu kadarını nereden buldu çıkardı? Çalıların kenarını, çamların altını göstererek, aha evladım, dedi, şu gördüğün tümsek yerin tümü göbelek dolu, niye başka yerlerde arıyorsun?

Halamın gösterdiği yerde, onun yaptığı gibi, çamların pürlerini şöyle bir çekince altında sıra sıra göbelekler gözükmeye başladı.

Nasıl sevindim anlatamam. Bağırıyorum, çığlık atıyorum çamların arasında. Telaşımdan pürlerin üstünde kayıp yuvarlandım.

Göbelekleri toplaya toplaya peştamalları doldurduk, sepetleri doldurduk. Artık toplasak da koyacak yer yoktu. Getirdik, bir güzel dağıttık komşulara. Halam veriyor kucağıma, götür falancaya, veriyor kucağıma, götür filâncaya. Mintanımın önünü de bana doldurdu, çömele çömele zor attım kendimi eve.

Hemen ertesi gün abilerimle odun kesmeye gittik. Şafak vakti vardık ormana. İki abimle ben. Yağmur yağmıştı iki gün önce. Puslu bir hava vardı. Göbelek puslu ve rutubetli havayı sever. Ayağımın altında patır patır sesler. Bakıverdim ki ne göreyim, tüm göbelek her yer. Bizim buranın yeri göğü göbelek mi ne bu yıl, dedim kendi kendime. Dün halamla öyle, bugün de burda böyle çok göbelek. Ben bilsem ikinci günü orda öyle göbelek olacak, tedarikimi ona göre yapar, sepetler, çuvallar götürürdüm.

Abi, dedim, burada göbelek tüm araya gidiyor. Göbelek ki her biri tas gibi. Bu kadar göbelek her zaman olur mu, dedim. Her zaman olmaz, dedi. Şanslısın, iki gündür göbelek bayramı yapıyorsun, durma, topla, dedi.

Onlar ağaç keserken ben başladım göbelek toplamaya. Nasıl topluyorum, görsen, delice. Topladım, ama koyacağımız bir şey yok. Bir heybemiz var bereket, onu doldurdum, ama iki katı kadar daha var açıkta. Sen topla, diyor abim, koyacak bir şeyler buluruz elbet. Topla, diyor, ama ben hayıflanıyorum, bunun çoğu burda kalacak vaziyet, diyorum kendi kendime.

Abilerimin odun kesme işi bitti, yükü katırlara yüklediler, iş göbeleğe geldi. Abi nasıl götüreceğiz bunları, dedim. Abim bana şöyle bir baktı, kolayı var, dedi, şalvarını çıkar. Güldüm. Gülme, dedi, şalvarını çıkar. Abi çıkaramam, demeye kalmadı, çıkar dedim sana, deyince, çaresiz kaldım. Şalvarını çıkarmazsan bu kadar göbelek burada kalır, dedi. Neyse, çekine çekine çıkardım şalvarı. Kaldım donla.

Abim şalvarımın her bir bacağına bir düğüm attı. Doldur, dedi, göbelekleri bunun içine. Başladım doldurmaya. Topladığım göbeleğin bir tekini bile bırakmadım. Şalvar bizim şişko Hayriye gibi şi-

şince, abim uçkurunu çekip büzdü, bağladı. Attık yüklü katırın tepesine. Odunlarla birlikte aldık, geldik köye.

Eve varınca bizimkiler döktü yere göbeleği. Ben etraflarında dört dönüyordum. Ben toplamışım ya tümünü. Gidip halama seslendim. Gel bak, dedim, bunların tümünü ben tek başıma topladım. Kucakladım birazını, bak, senin topladıklarından daha güzel, daha beyaz, daha büyük, dedim.

Neyse, herkes bir araya geldi. Önce yaş bezle tozunu toprağını aldılar. Sonra güzelce yıkadılar bol suda. İçinin çubuğunu kestiler tek tek. Bir güzel dizdiler tepsinin üstüne. Ona bakması, ona dokunması, dizmesi iştahımızı azdırdı.

Akşam ateş yaktık. Ateş köze dönüştükten sonra göbeleklere biraz tuz attık, getirdik dizdik üstüne. Göbelekler közde yavaş yavaş kıvranmaya başladı. Her kıvranışı ağzımızın suyunu akıttı. Attığımız tuz sulandıkça biz yutkunduk. En sabırsızı bendim. Tuzu sulanmış, kabarmış, birini elim yana yana aldım, bir ucundan ısırdım ki, nasıl anlatsam tadını? Çok fena lezzetliydi, çok fena. O tadı alan aynı dil, tarifini yapamıyor işte, ben ne yapayım.

Körelen Yıldızlar

O günü şurda, damda oturuyorum. Öyle kendi kendime düşünürken içim daraldı, sıkıştım, kitlendim sanki. Kafamı şöyle kaldırıp havaya baktım. Gözlerim gökyüzünde kaldı. Yıldızlar çok dikkatimi çekti. Öyle baktım, baktım, baktım. Orda, gökyüzünde yani, eski yıldızların olmadığını gördüm. Eski yıldızlar yoktu. Eskiden daha çok yıldız vardı sanki gökyüzünde. Olanlar da şimdikilerden daha canlıydı, daha parlaktı, ışıl ışıldı tümü. Körelmişti sanki tüm yıldızlar.

Yıldızlar da kirlenir miymiş insanlar gibi, dedim kendi kendime. Demek ki yıldızlar da kirlenirmiş insanla birlikte. İnsan yaşadıkça nasıl kirleniyorsa, nasıl köreliyorsa, yıldızlar da öyle oluyor demek ki.

Boz Ayı

Ayıcılar gelirdi bizim köye. Her gün olmasa bile, iki güne bir mutlaka uğrarlardı. Biri gider, öbürü gelirdi. Biz çocuklar eğlenirdik, ama büyüklerimiz bazen öfkelenirlerdi çok geliyorlar diye. Önceleri bir yerde duruyorlardı, tüm millet oraya gider bakardı. Çok gelmeye başladıkları için millet toplanmayınca artık kapı kapı gezmeye başladılar. Bazen aynı anda köyde üç-dört ayı gezerdi. Her ayıcının ve ayının ayrı hüneri vardı. Hangisin hüneri güzelse o daha çok şey toplardı köyden. Kocakarının hamamda bayılması, köylü kızı cilvesi... Böyle şeyler yaptıran ayıcı çok para toplardı. Arpa, buğday, elbise, sigara, kap kaşık bile verirdi köylü. Ev ev gezdikten sonra en son da kahveye gelir, biraz da orda oynatır, orda da bir şeyler toplar öyle giderlerdi.

Beli ağrıyana, boz ayıya tepelettir, geçer, derlerdi. Yatırırlardı beli ağrıyanı, kadın olsun erkek olsun, çıkarırdı ayıcı ayısını hastanın üstüne. Aynı insan gibi bir güzel tepelerdi hayvan. Bazılarını bağırtırdı. Sesi tüm köyü kaplardı kadınların. Ayıcının hoşuna giderdi bu. Bir hoş oluyordu hasta basınca feryadı. Bu kadar bağırdıktan sonra iyileşecek, derdi herkes.

Katırdan çok korkardı boz ayı. Gördü mü katırı, ne yapacağını, nereye kaçacağını bilmezdi. Köye gelen her ayı mutlaka katır tekmesi yerdi. Onun için hiç yanaşmak istemezdi. Ayı katırı gördüğü zaman, küs insan gibi yönünü öteye çevirir giderdi. Ayıcılar, yalvarırlardı köylüye, katırı çekin öyle gelelim, yoksa ayı yanaşmaz oralara, derlerdi.

Eskiden her evin katırı vardı, hem de her birinin birkaç tane. Şimdiki gibi değildi, her bir işimizi katırla görürdük o zamanlar.

Bir gün yine öyle bir ayıcı geldi köye. Deve kadar büyük bir boz ayısı vardı. Biz de kahvede oturmuş, oyun oynuyoruz. Kahvede adamın biri ayıcıya, getir senin ayıyla bir güreşeyim, dedi.

Ayıcı önce inanmadı. Adam tutturdu güreşmek istiyorum diye. Gülekli'ymiş. İriyarı bir adam ki ayının iki misli gelir. Biz de oyunu bıraktık öyle bakıyoruz. Git bre adam, dedi ayıcı, kırdıracaksın şimdi bir yerini hayvana, başıma iş açarsın sonra.

Sana ne kardeşim, can benim değil mi, dedi adam, parasıyla değil mi, al sana şu kadar para, kırarsa kırsın.

Bak yiğit kardeşim, dedi ayıcı, yıllardır koynunda yatıyorum bu hayvanın, ben bile güvenemiyorum. Ne yapacağı belli olmaz, bakma böyle uslu durduğuna, öfkelendi mi güç dayanmaz, pehlivan da olsan baş edemezsin. Bu insana benzemez, bununla dans olmaz kardeşim, aklını başına al.

Ben ne ayılar devirdim, bu ne ki bana, diyerek hava atmaz mı Gülekli. Adam baktı olacak gibi değil, kurtulamayacak Gülekli'den. Eh madem öyle, sen kaşındın, dedi. Döndü kahveye, ey millet, siz şahitsiniz, ayı bu adamın bir yerini kırarsa mesuliyet kabul etmiyorum, dedi. Bunu der demez ayıyı salıverdi.

Bizim köy kahvesinin ön düzlüğü iki metre yüksekliğinde duvarla örülü. Duvarın üstünde, biraz berisinde güreşecek güya. Ayının boşalmasıyla adam kendini daha toplamadan bir darbe yedi ki neye uğradığını şaşırdı. O koca gövde kütük gibi devrildi ve duvardan aşağıya düştü. Hepimiz yerimizden fırladık baktık ki, adam duvarın dibinde toz toprak içinde inliyor.

İndik, kaldırdık, adam feryat figan bağırıyor. Boynu kırılmış meğer. Doğum yapan avratlar gibi sesi yeri göğü sardı. Attılar bir atın sırtına şehre götürdüler. Gidiş o gidiş.

O günden sonra Gülekli'nin bir daha bizim köye uğradığını gören olmadı.

Sular Da Terk Etti Bizi

Şu rampada bir alıç ağacı vardı. Oraya alıcın yokuşu derlerdi. Mahsus üst üste konmuş gibi birkaç iri kaya da vardı orda. O koca kayalar bile yerinde durmadı. Taaa aşağılara yuvarlandı gitti tümü. Köyün suyu gibi kayaları da terk etti bizi.

Amcam yedi yıl Yemen'de kalmış. Evlenmiş orda. Gideyim memleketimdeki karımı da getireyim, demiş, çıkmış gelmiş. Niyeti yeniden gitmekmiş, ama kardeşleri izin vermemiş, bırakmamışlar gitsin. O zamanlar burda işgal kuvvetleri varmış. Her yerde işgal kuvvetleri. Sarıp sarmalamışlar buraları. Amcam o alıç ağacının orda yürüyor-

muş bir gün. Belinde çifte tabanca. Bakmış iki kişi geliyor. Yabancı olduklarını hemen anlamış. Yedi yıl Yemen'de kalan, bilmez mi kimin hangi milletten olduğunu. Alıcın ordaki kayaların arkasına çöküp bir el ateş etmiş. Eller başa, eller başa, diye bağırmış. Tutmuş adamları, vurmuş ellerine kelepçeyi. Getirmiş sabaha kadar ahıra kitlemiş. O zaman bayağı işgalci gelirmiş buralara. Köylü toplanırmış, sopayla, değnekle, böyle çaydan ağrı kovalarmış gelenleri. Öldürdükleri de olmuş.

Akmustafa diye biri varmış köyde o zaman. Bir gün bakmış arkasından biri geliyor. Öldürmekmiş adamın niyeti. Akmustafa adamın niyetini anlayınca hemen gizlemiş kendini. Alıcın ordaki kayaların arkasına girmiş. Adamın da o kayanın altından geçme mecburiyeti varmış, başka yol olmayınca. Saklanmış önce, tam kayanın altına gelince, bizimki kalkmış, kucağındaki koca taşı indirivermiş tepesine. Adam ılı demiş, yere yapışmış.

Bir sürü işgalci öldürmüşler. Bizim mezarlığa değil de, karşı yana, şu yamaca gömmüşler tümünü. Sonra üstünü örtmüşler, kayboldu gitti mezarlık.

Bizimkilerin tümü orman işiyle uğraşır. Kadıncık Irmağı'ndan odun getirirlermiş ta o zamandan. Tümü de balta malı iyi odun. Katır matır almış köylü. Başlamışlar hayvanla odun çekmeye. Dedelerimizin tümü Keşbükün'den gelmiş zamanında. Darıpınarı'ndan gelen varmış. Şimdi kuruyan o çeşmenin sayesinde herkes yer yapmış kendine zamanı behrinde.

Eskiden bizim burda en az yüz tane katır vardı. Yüklerlerdi böyle, akşamdan çıkarlardı yola. Burdan boğazdan ağrı Muhat'a, şu Çukurova köylerini geçe geçe Deliminnet'e, ordan da şehre. Kaçak oluyor tabii bu iş. Bir zaman hep böyle idare etti bu köy, odun taşıyıp satarak geçindi.

Sonra televizyon çıktı, sinema, radyo, cep telefonu, derken köylü tek tek çekip gitti burdan. Kendini bulan şehre taşıdı evini, kimse kalmadı burda. Bir bu yaz ayları gelirler işte böyle, birkaç ay kalır giderler. Kışın köyde birkaç işi bitmiş yaşlıdan başka kimse kalmaz. Onlar da gidecek başka yerleri olmadığı için mecburen burda kalırlar.

Elliden bu yana her gün insan kaçtı burdan. Her gün eksildik, sular gibi kuruduk her gün.

Yine de muhannete muhtaç olmuyor kalanlar. İki yüz elli baş hayvan vardı benim bildiğim. Atı, katırı, ineği, davarı, koyunu. Bu kadar hayvan, bilmem ne kadar insan suyunu hep o çeşmeden alırdı, amma çeşme de çeşmeydi ha. Gürül gürül, gürül gürül akardı, hiç teklemeden, geceli gündüzlü. Billur gibiydi suyu. Önünde uzunca bir tekne vardı. Yosun bağlardı bazen her yanı. Biz gece gider cam kırığıyla bir güzel sıyırırdık o yosunları. Büyüklerimiz, hadi gençler, gidin o tekneyi bir güzel temizleyin, dediler mi, koşardık hemen. Güle oynaya, şakalaşa şakalaşa bir güzel yıkadıktan sonra teknenin alttan deliğini kapatırdık, su dolmaya başlardı. Sabah bir bakardık ki cam gibi olmuş, içmeye kıyamazdık.

Şu yukarıya seksen metre kuyu kazımışlar. O kuyu kazıldıktan sonra köyümüzün çeşmesi de akmaz oldu. Suyun damarını buldular. Bulunca da çeşmemiz köye küstü. Zaten sondajı vurdukları kayaların bulunduğu tepeden geliyordu su. Taaa şu sarı kaya var ya, oradan. Daha gelir mi, adamlar vurdu oraya sondajı, orda yakaladılar suyu. Yedi yabancı belki de. Köyün abıhayat gibi suyunu çektiler, sonradan oraya kurulan sitedeki yabancılar içiyor şimdi. Öyle bir suydu ki, cana can katardı.

O zamanlar bir tutkunluk vardı köylüde. O zamanki su gibi güzeldi her şey. Bir hak, bir bereket vardı. Bir saygı vardı. O güzelim soğuk sudan içmek için herkes coşa coşa çeşme başına gelirdi. Gelin olsun, kız olsun, kadın olsun herkes orda buluşmak, o sudan testisini doldurmak için can atardı. Şenlik olurdu çeşmenin dört bir yanı. Herkes eline testisini alır gelir, çeşmenin başında sıraya girerdi. Testisini dolduran oturur sonra orda hal hatır sorar, gülüşür şakalaşırdı. İşte o su, artık gelmiyor köye. Neden gelmiyor? Çünkü o su bize küstü. Basbayağı küstü. Küstürdüler, değerini bilemediler. Öyle olunca, sular da terk etti bizi. O su ile birlikte insanlık da çekildi sanki. İnsanlık da kalmadı eskisi gibi. Ne eski sular var, ne de eski dostluklar artık. Hiçbir şeyin eski tadı tuzu kalmadı anlayacağın.

SESSİZ OSMAN

"Ekrem Abi, neydi o Sessiz Osman'ın zabıtaya verdiği?"

"Bir sepet incir."

"Ona mı getirmiş?"

"Evet."

"Parasıyla mı?"

"Hayır, öylesine getirmiş. Bu servisi yapıp geliyorum. Söylerim sana."

Sebze halinde seyyar arabamda ayran sattığım zamanlarda haftada birkaç kez yanıma uğrayan Sessiz Osman adında bir adam vardı. Buranın köylülerindendi. Sesi sedası çıkmayan sakin bir garibandı. Yazkış hep aynı kahverengi şalvar olurdu üstünde. İki gömlekle yazı geçirir, kışın da askeri bir parka giyerdi. Çok yavaş hareket eder, ayağının altında yumurta varmış gibi yürürdü. Mahcup ve ezikti. İnsanları rahatsız etmekten çekinirdi. Kullandığı hiçbir şeyi kolay kolay eskitmez, dokunduğu her cisme canlıymış gibi davranırdı.

Yanımıza geldiğinde Ekrem Abi'nin çay ocağının dibindeki taburenin birine oturur beklerdi. Müşterilerimi savdıktan sonra kendisine de ayranla simit vereceğimi bilirdi. Verdiğim küncülü kazan simidini iştahla yer, ayranın tadını çıkara çıkara yudumlardı. Çok acıkmış olduğu günlerde bir simit daha verirdim. Ama bu kez ayranı yetmezdi. Ben de tutar bardağına bir kepçe daha ayran doldururdum. Simidini ısırırken öbür elini altına tutar, küncüleri düşürmemeye çalışırdı. Düşmüş olanları da diliyle ıslattığı şahadet parmağıyla tek tek alır onları da yerdi.

Ayranını içtikten sonra bardağını kendi yıkar, yavaşça öbür bardakların arasına koyardı. Benim için yapılabilecek bir şeyler arardı. Arabamdaki ince uzun su deposunun suyu eksilmişse, boş ayran bidonlarını alır, gider camiden su getirirdi. Depoyu ağzına kadar doldurduktan sonra, dolu bir bidonu da hazırda bırakırdı.

Sonra çaycı Ekrem Abi'nin çay servisi başlardı. Başlar başlamaz, ilk çayı Sessiz Osman'a verirdi. Benim gibi o da para almazdı. Ama zaten Sessiz Osman'ın hiçbir zaman parası olmazdı, hepimiz bilirdik bunu. Karnı doyduktan sonra huzura kavuşur, bir süre öyle mutlu bir yüzle etrafını izlerdi. Traktörlerden indirilen sebze-meyvelere bakar, yere dökülenleri toplar yerlerine koyardı. Yavaş yavaş kalkıp şalvarını çırptığında da, artık gitme zamanının geldiğini anlardık.

Ayrılmadan önce ayran arabasına yaklaşır, bir dostuna hoşça kal der gibi el sürer öyle giderdi.

Bir garibanın karnını doyurmuş olmaktan mutluluk duyardım.

Annemin bundan haberi olsaydı, kesinlikle gözleri dolar, ellerini açar ve bana dua ederdi.

Sessiz Osman hayatı boyunca hep bana uğrasın isterdim.

Halde görevli bir de Zabıta Hüsnü vardı. Çok ters bir adamdı. Kendini bir şey sanıyordu. Gereksiz yere düdük çalıp bize hava atardı hep. Gün boyunca yediği lahmacunların, simitlerin, içtiği çayların, ayranların parasını vermezdi. Onu gördüğümüzde hepimiz karnımıza yumruk yemiş gibi sıkıntı duyardık. Lahmacuncuyla benim durduğum yer ne yolu kapatıyor, ne de trafiği aksatıyordu. Komisyoncu Çetin'e ait bir yerdi ve oraya yalnızca boş sandıklarını koyardı. Çetin bizim durumumuzu bildiği için zaman zaman sıkıntıya girse de hiç yüzünü ekşitmezdi. Hiçbir belediye görevlisinin bize karışmaya hakkı yoktu. Ama Zabıta Hüsnü her gün bize çatmadan durmazdı. Gerekirse hepimizi halin dışına atacağını söylemeye çalışırdı. Mesaiye başlamadan önce gelirdi, oturur oturmaz önüne lahmacunla ayranı koyardık. Yemeğini yedikten sonra da, lahmacuncunun çırağı koşar Ekrem Abi'den çayını getirirdi. Buna rağmen yaranamazdık ve gözdağı verme dışında bizimle konuşmaya tenezzül bile etmezdi.

Zabıta Hüsnü karnını doyurup bıyığını düzelte düzelte gittikten sonra, hep kafamdan şuna benzer bir film geçerdi:

İçtiği ayranın parasını istiyorum.

Yüzüme bakıyor, bir şey demiyor.

Gidecek gibi oluyor.

Kolundan tutuyorum.

Şimdiye kadar yiyip içtiklerinin parasını istiyorum.

"Ne parası diyor?"

"Ayranların, lahmacunların, çayların parası," diyorum.

"Siz istemiyorsunuz ki," diyor.

"Sen vermiyorsun ki," diyorum.

"Para mara yok," diyor. "Kafamı bozmayın sizi buradan sürerim ha!"

Belki gerekli olur diye seyyar arabamda sakladığım polis copu büyüklüğünde bir sopa var, onu çıkarıyorum. Zabıta Hüsnü daha ne olduğunu anlamadan, kafasına vura vura yere düşürüyorum. Öbür arkadaşlar da gelip yerde tekmeliyorlar. Kan revan içinde kalıyor. Haldekiler zor alıyor elimizden.

Bir gün Sessiz Osman elinde incir dolusu sepetle gelip yanımızdan geçti ve Hal Müdürlüğüne doğru gitti. Doğrusu ilk gördüğümde incirleri bize getiriyor sanmış, duygulanmıştım. Müdüriyetin merdiveninin başında Zabıta Hüsnü'yle karşılaştı. Çaycı Ekrem Abi de oradaydı. Sessiz Osman incir sepetini Zabıtaya uzattı, bir şeyler anlattı. Zabıta sepeti aldı, Sessiz Osman'la tokalaştı, bir memnuniyet havasıyla kafasını salladı ve müdüriyete girdi.

O gün Sessiz Osman bize uğramadan halin başka bir kapısından çıkıp gitti.

Sessiz Osman incir ticareti yapmış olamazdı. Öyle bir şey olsa haberimiz olurdu.

Köyden başka biri tarafından müdüriyete gönderilmiş olma olasılığı da azdı, çünkü Zabıta alırken sevinmiş, memnun olduğunu belirten hareketler yapmıştı.

Zabıta Hüsnü'ye getirmiş olamazdı, çünkü daha iki gün önce zabıta bize kızmış, daha derli toplu durmamızı söylemiş, bağırmıştı da. O da buna tanık olmuştu ve en az bizim kadar rahatsızlık duymuştu.

Eğer gerçekten o incirleri köyünden toplayıp buraya kadar taşımış ve o Zabıtaya vermişse ayıp etmiştir, diye düşündüm.

Ekrem Abi çayları dağıtıp geldikten sonra sormuştum:

"Ne için getirmiş onu?"

"Size karışmasın diye."

"Anlayamadım?"

"İncirleri verdikten sonra, Zabıtaya ne dedi biliyor musun?"

"Ne dedi?"

"'Sizden bir şey rica edebilir miyim?' diye sordu."

"'Söyle,' dedi Zabıta da."

"'Allahınızı severseniz ayrancıyla lahmacuncuya karışmayın Hüsnü Bey, onların gidecek başka yerleri yok,' dedi."

YAVRULARIN RAHATLIĞI

İki gün üst üste beklenmedik şekilde şiddetli sonbahar yağmurları yağınca, kışlık ürünlerimize göz atmak için depoya bakma gereği duydum.

Annem, deponun karşısındaki evinin önünde oturmuş güneşleniyordu. Beni görünce kalkıp aceleyle yanıma geldi:

"Kapıyı aç, sana bir şey gösterecem," dedi.

Kesin yine kolilere su girmiştir diye geçirdim içimden. Korktum. Geçen yıl da olmuştu. Su alan kazakları, montları satamamış, bir sürü zarar etmiştik.

O korkuyla içeriye girdim, ortalıkta ıslaklık görmeyince derin bir soluk aldım. Annem elimden tutup kışlık giysi dolu kolilere doğru çekti. Ne göreceğimi merak ediyordum. Üst üste duran üç kolinin en üstündekini yavaşça açtı. Gördüklerime inanamadım, üç minicik kedi yavrusu vardı kolide. Takım elbise kılıflarının üstünde kıvranıp duran üç sevimli yavru. Yakın zamanda doğmuş olmalılardı. İkisi beyazlı sarılı, biri beyazlı siyahlıydı. İki tanesi birbirine sarılmış, öbürü de tek başına kıvranıp duruyor.

Annem kapının üstünde küçük bir delik gösterdi:

"Anneleri işte bu daracık yerden giriyor. Dün yavruların altını düzelteyim dedim, anneleri gördü beni. Görünce öfkelendi, üstüme atıldı, eteğimi cırmalamaya başladı."

Annem konuşurken kedilerden gözlerini ayırmıyordu.

Ben küçükken bana da hep öyle bakardı, o an anımsadım.

"Bir şeyler verelim bunlara," dedim, "Ekmek, süt, su falan."

"Yemezler oğlum," dedi. "Anneleri gidip gün boyunca sağda solda karnını doyurup geliyor, emzirerek besliyor."

Boynunu düzeltmekte zorlanan beyazlı siyahlıyı parmağıyla rahata kavuşturdu. "Çocuklara söyle buradan bir şeyler aldıklarında bu koliye dikkat etsinler, yavrular kendine gelene kadar ellemesinler," dedi.

Ben depoyu gözden geçirmek için dolanırken, annem durmuş öyle yavrulara bakıyordu. Başka bir konuyla ilgili sorduğum soruları yanıtlamayınca yanına gittim. Burnunu çekiyordu. Yüzüne baktım, gözlerinde iki damla yaş gördüm.

*

"Size bin defadır diyorum ki, bu kadar mal almayın oğlum. Kardeşlerine de söyle, İstanbul'da mal bitmez. Her yeri giysi doldurdunuz. Bunların hepsi para. Ne gerek var bu kadar borçlanmaya. Paranız kadar alın, onları satın, gidin bir daha alın. Hesaplarınız tutmaz da Allah korusun borçlarınızı ödeyemez hale gelirseniz, en yakınınızın bile dost olmadığını görürsünüz. Siz yokluk çekmediniz. Allah kimsenin çarkını ters çevirmesin. Rahmetli babanızın başına gelen sizin başınıza gelmesin. Onun için korkuyor ve her Allah'ın günü el açıp dua ediyorum."

"Ne geldi babamın başına, anne?"

"Hiç sorma oğlum. Siz daha çok küçüktünüz. Küçük bir bakkal dükkânı çalıştırıyordu babanız. Başlangıçta işleri fena değildi. Yüzünün yumuşaklığından fazla veresiye vermeye başladı. Köylüden istediği zaman alacağını toplayamıyordu artık. O sırada amcalarından biri arazisini satıp şehre gitmek istiyordu.

Kardeşlerden kimsenin araziyi alacak gücü yoktu. Amcan da yabancı birine, babanın sevmediği bir adama satacağını söylüyordu. Baban bunu kabul etmiyordu. Bizim arazinin içine yabancı birinin girmesini istemiyordu. Başkası almasın diye elinde ne var ne yok satıp araziyi almak zorunda kaldı. Öyle olunca, bizim için zor günler başladı. Köyden birileri, her zaman alışveriş yaptığı toptancıya, ba-

banın durumunun kötüye gittiğini, yeni satış yaparken dikkatli olmasını söylemiş. Baban her zamanki gibi eski borcunu verip yeni mal almak isteyince, toptancı alaçağını almış ve artık veresiye veremeyeceğini söylemiş. Bunun üzerine baban üzülerek eli boş döndü. Günlerce evden çıkmadı. Çok dokunmuştu ona. Ölü gibiydi, kimseyle konuşmadı epey zaman."

"Sonra?"

"Sonrası daha acı oldu. Yakın köylerden babanı tanıyan bir adam, komşularımızdan birine babanın durumunu sormuş. Yani adamcağız merak etmiş. Komşumuz ne demiş biliyor musun?"

"Ne demiş?"

"O düştü, daha kalkamaz," demiş.

Annem durdu.

Alt dudağı titredi.

Gözlerinden yine iki damla yaş aktı.

"İnsanın ayağı kaydı mı, en yakını bile yardım etmez. Çok şükür, siz kardeşler arasında bir şey olmaz, biliyorum, ama yine de dosta düşmana karşı hesabınızı iyi yapın..."

Avucunun içiyle gözlerini sildikten sonra, "Depodaki bu malları iyice eksiltin, ondan sonra yenisini alın. Çocuklar akşamdan yine kışlık mal ayırdılar. Hepsine söyledim. Kedi yavrularının olduğu kolinin yerini değiştirmesinler, günahtır, anneleri telaşlanmasın."

*

Hayatta bazen hiç beklenmedik şeyler de oluyor.

Son yağan yağmurlardan daha şiddetlisi yağıyor. Göz gözü görmüyor. Çalışma arkadaşlarım işi bırakmış mağazanın açık vitrininin gerisinden hem yağmuru izliyor, hem de kendi aralarında konuşuyorlar:

Simge: Ben hayatımda böyle bulanık ve yoğun bir yağmur görmedim.

Hakan: Yağmura bir büyük yangının dumanı karışıyor sanki.

Aydın: Araçları bile sürükler bu yağmur.

Nil: Bu hızla yağarsa depoyu kesin sel alır.
Yahya: Yalnızca depoyu değil tüm şehri sel alır.

O sırada annem telefon ediyor. Konuşamıyor. Ağlamaklı bir sesle yardım istiyor. Benim hemen eve gitmem gerekiyormuş. Daha ne olduğunu anlamadan telefon kapanıyor. Kötü bir şey olmazsa annem böyle aramazdı. Dışarıya da çıkılacak gibi değil. Nasıl gidecektim ki?

Depo geliyor gözlerimin önüne. Alt katı su basıyor. Tüm koliler suların üstünde. Kazaklar, ceketler, montlar yağmur sularıyla sürüklenip gidiyor. Annem çaresizlik içinde döne döne dizlerini dövüyor. Ne olursa olsun gitmeliydim. Kendimi aracın içine atana kadar su gibi oluyorum. Başka araçlara çarpmamak için çok uğraşıyorum. Silgiler kavuşturmuyor ve iki metre ötesi görünmüyor. Düşündüğüm oluyor. Annem dışarıda sel olan yağmur suları içinde ayakta zor duruyor. Bir eliyle eteğini tutmuş öbürüyle dizini dövüyor. İçim sızlıyor. Komşular suyun içinden kolileri sırtlamış kurtarmaya çalışıyor. Araçtan fırlayıp anneme gidiyorum. Kolundan tutup içeriye alıyorum. Ağlaya ağlaya eteğinin içindekileri gösteriyor. Yine kedi yavruları. Üçü de ölmüş. Suda boğulmuşlar demek ki. Annem bir şeyler anlatıyor, ama hiçbir şey anlaşılmıyor. Sokak ırmak olmuş akıyor. İnsanlar koşuşuyor. Depodaki koliler birer birer yağmur sularıyla akıp gidiyor. Hiçbir şey yapamayacağımı anlayınca sokağın ortasında çaresiz bir şekilde durup bekliyorum.

Geç saatlere kadar depoda arkadaşlarla kışlık ürünleri ayırdıktan sonra yoruldum ve annemin yaşlı dizine kafamı koyar koymaz uyumuşum.

Gözlerimi açtığımda annem, çocukluğumda yaptığı gibi başımı okşuyor, art arda sureler okuyordu üstümde.

Rüyaymış meğer bu en son anlattıklarım.

"Kalk çocuğum," dedi sonra, "gelin fazla beklemesin seni, evinde daha rahat uyursun."

YOYULDUK

Kıran giresice! Kör olasıca! İnşallah bir gün getirdiği o rakı şişesinde boğulur. Boğulur da hepimiz kurtuluruz. Bir değil, iki değil, beş değil... Dünya kurulalı beri içiyor sanki. Anası süt yerine rakıyla mı emzirdi ne? Nasıl anaysa o ana? Doğurmaz olaydı da kısmetim başka yerden olaydı.

Bilemedim ben, bilemedim. Dibini göremediğim suya girmişim meğer. Erim er olaydı da yerim çalı dibi olaydı yeğenim. Erim er olmadı bana, ah ah!..

Yok, yeğenim öyle deme, ona beddua tutmaz. Tutsa keşke. Ömrümce beddua ettim de bir kere olsun tutmadı. Daha düneyin, aha bu camı düneyin kırdı. Mendebur. Rezil ediyor arastaya beni. Fışıttırıverdi elindeki zıkkımı yüzüme. Masa bezini tortop edip cama fırlattı. Ne bileyim, anladım mı ki niye yaptığını. Her bir şeyi hazırlamışım halbuki. Buz verdim, yoğurt verdim, peynir verdim... Her bir şeyi hazır olsa bile bin bir bahane bulur. Bezdirdi canımdan. İçtikçe kuduruyor, içtikçe rezil kepaze oluyor. O içiyor, ben perişan oluyorum. Her rakıyı açtığında, ben bir sene daha eriyorum. O palazlanıyor, ben kuruyorum.

Kara kuruymuşum. Kara kuruydum da niye aldın beni, sümüklü! Ellenecek yerim kalmamışmış. Töobe tööbe! Nankör herif! İlk seneler öyle demiyordu ama. Dil değirmedik yerimi bırakmıyordu. Kuduz köpekler gibi ağzından salyalar akıyordu sevecem diye. Erkek milleti değil mi! Kucaklayıp yatırırken kul köle olurlar. Her şey, işleri bitene kadar. İşleri bitince de bacak bezinden farkın kalmıyor. Sen sen ol,

alıştırma yeğenim. Nasıl alıştırırsan öyle gider. Gülme yeğenim, boşuna konuşmuyor teyzen. Kendini her zaman ağırdan sat. Yalvart. Yalvart ki değerin biline. Benim erkeğim başka, deme. Ben de öyle diyordum evveli. Evlenen her kadın öyle düşünür... Ben gözümün bebeği gibi baktım da ne oldu? Erkeğin her istediğini vermeyeceksin. Vermeyeceksin ki it gibi dolansın etrafında. Erkek milletine o yakışır. İt gibi dolanmak. Ben itten daha kıymetli erkek tanımıyorum hayatta... Senin istediklerini yapmazsa, sen de onun istediğini yapma.

Gül sen öyle, gül, sana yalan geliyor söylediklerim. İnşallah benim yaşadıklarımı yaşamazsın. Senin çağındayken her şey güllük gülistanlık olur. Ama değil işte. Ben de yanılmışım demek ki. Ne zaman ne istediyse verdim. Yat, dedi, yattım. Kalk, dedi, kalktım. Hata etmişim meğer. Büyük hata etmişim. Şimdiki aklım olaydı. Şimdiki aklım olaydı ah!..

Çayını soğutma hadi. Sıkmadan da al. İnce giyinmişsin yeğenim. Hastalanacaksın. Rahmetli anana daha çok benzemişsin bu kılığınla. Ablam da keleş giyinirdi. Yoldan geçtiği zaman, of çektirirdi erkeklere. Bütün başlar ona dönerdi. Ceylan gibiydi. Kömür karası saçları, ipek gibi teni vardı. Hatırlamazsın sen, he ya. Kurban olsun teyzen sana. Yere basma, giy şu papıçları...

*

Akan duru bir ırmak gibiymiş annem. Toroslardan akan duru bir ırmak. "Tülümaya" dermiş Durdu halam ona. Hâlâ babam, "At gibiydi," derken, binip dünyayı gezmiş gibi acı ve mutluluk karışımı bir duyguyla derin derin iç çeker. "Beyaz peynir gibiydi," der muhtarın karısı. Nedense daha çok, ezan sesleriyle anımsarım beyazlığını. Maya gibi olduğunu ben de bilirim herkes gibi. Hâlâ kadınların ağızlarından bal damlar sanki annemden söz ettiklerinde. Yanık bir türkü gibi birdenbire ortaya çıktığında, herkesin içi yanmaya başlar. Onun ölüm nedeni, şimdi yaşayanların suçuymuş gibi, benden başka herkesin başı önüne eğilir. Onun öldüğüne ben hiç inanmadım. Az sonra açılacak kapı kadar yakındır gelmesi. Annem ölmedi mi yoksa? Babamın ağzında bıraktığı tat gibi olmak isterdim. Erkeğimin beni öyle

istemesini, sevmesini, arzulamasını, özlemesini isterdim. Bunun için ölmek mi gerekiyor acaba? Bu kadar sevileceğini bilse, hangi kadın ölmek istemez? Erkeğim de sever mi beni öyle? Babamın annemi sevdiği kadar sever mi? Onun kadar arar mı beni? Bütün iyi kadınları meleklere benzetirler. Babam neden hiç yapmadı bunu? Her güzel şeye benzetir de meleklere benzetmez annemi. Sordum bir gün bunu. Melekler yaşamıyormuş, onun için benzetmek istemiyormuş meleklere. Anneme benzediğim için seviyorum kendimi. Ben annemin ruhunu mu taşıyorum acaba? Babamın annemi gözlerinde taşıdığı gibi, Halûk'un da beni taşımasını isterim. Beni gözleriyle sevsin isterim. Bakarak. Öylesine.

*

Ah yeğenim ah! Toroslardaki kar gibiydik ananla. Ananla yan yana yürüdük mü, yer yerinden oynardı. Köy şenlikti biziminen. Odun toplamaya giderdik ablamınan. Bak, bak bu resme. İki gözüm, nasıl da yaslamış başını omzuma. Severdi beni. Ben de onu severdim. Kardeş sevgisinden öteydi sevgimiz. Kıskanırdı herkes bizi. Kılığımız, kıyafetimiz köyde en iyisiydi. Bir gün olsun bağırmadık birbirimize. Hiç birbirimize iş bırakmazdık, biliyon mu? "Ele giderlerse yoyulacak bu kızlarım," derdi anam. Evlenmek istemiyorduk ikimiz de. "Evlenirsem köprüler yıkılacak, evimizi sel alacak sanki," dedi bir gün bana ablam. Mutluluğumuzun bozulacağını düşünüyordu hep. Nasıl da biliyormuş her şeyi. Anamın dediği oldu. Yoyulduk. Araya gittik. Mutlu olamadık.

Bir gün bir türkü duyduk anandan. Birdenbire bir yanık türkü. Yaman bir sevda türküsü. Anamınan çeşmeden geliyorduk. Evde yalnızdı o. Bizi görünce türküyü kesmedi. Şimdiye kadar hiç duymadığım bir türküydü. Anam ağladı, ben ağladım, o ağladı. Türküsü bitti, kalktı yüzünü yıkadı. Hiç birimiz konuşmadık. Ananın gizli bir yarası vardı. Biri sevdalandırmıştı onu kendine. Bilemedik kim olduğunu. Sonra o yarası iyileşti mi, yoksa o yaraynan mı gitti, bilemedim...

He ya, öyle işte. Bırak şimdi bumunu çekmeyi. Suç bende, nerden deşeliyorum böyle şeyleri. Her şey bitmiş, gitmiş. Deşelemek neye

yarar ki. Şahanım benim, ye. Ye ki güzelliğini koruyasın. Silah gibidir kadının güzelliği. Mendebur erkek milletine karşı silah gibi. Hem de güm güm gümüleyen bir silah. Güzelliğin gitti mi, nereye düştüğünün önemi olmayan sıkılmış bir mermi kovanı olursun. Öyle görürler artık erkekler seni. İç hadi. İç şu çayını soğutma, sıkmadan da al... Hadi!..

*

Hayat anlatıldığı gibi değil mi yoksa? Yanılgı mıdır tümü? Teyzem gibi düş kırıklığına uğrar mıyım? Ya uğrarsam?.. Halûk seviyor beni ama. Halûk beni çok seviyor, belli. Hep sevecek, biliyorum. Ben de onu hep seveceğim.

"Doğurmaz olaydı da kısmetim başka yerden olaydı," dememeliyim günün birinde. Ellenecek yerim kalmadığında Halûk'un sevgisinin değişeceğini sanmıyorum. Ben de, o da nankör olmayacağız. Sevmenin ve sevişmenin en doruğunda yaşayacağız. Kullanmayacağız hiçbir zaman birbirimizi. Sürekli sevgiye ve aşka hazırlamalıyız kendimizi. Sevmek en değerli varlığımız olmalı hayatta. Bedenlerimizi karşılıksız ve koşulsuz sunmalıyız birbirimize. Erkekler it değil ve it gibi dolanmaları gerekmiyor etrafımızda. Erkeğe de, kadına da sevmek yakışır. Sonsuza kadar sevmek. İnsanın ve dünyanın güzelliği için sonsuza kadar koşulsuz sevmek...

Hiç karşı koymazmış annem babama. Her istediğini yaparmış. Erkeğine yok demeyi günah sayarmış. Babamın kimi konuşmalarından anlarım bunu. Uzun bir yol var önümde, umutsuzluğa kapılmamalıyım hiçbir zaman. Anneme yakışır bir hayat sürmeliyim. Onun gibi sevilesi bir kadın olmalıyım. Evliliği bir işkenceye değil, şölene dönüştürmeliyiz Halûk'la.

Yoymayacağım kendimi.

Yoymayacağız birbirimizi.

Bize düşen hayatı da yoymayacağız.

Evet, hiçbir şey yoyulmamalı.

Hiçbir şey.

*

Rahmetli ananla bir gün dere kenarında otururken...

Kızım yesene şu peynirli sıkmadan!.. Basacam tokadı ha!.. Çayından da al, soğutma...

Bizim o derenin kenarında otururken...

At şunu ağzına, al al, atıver ağzına... Ha şöyle. Keleş yapmışım deel mi?.. Bal şeker olsun.

Ne diyordum?.. Haaa...

KEBAP

Tabelası büyük olasılıkla yazısının güzel olduğunu söyleyen birileri tarafından kötü yazılmış, yazılırken de boyası akıtılmış Meşhur Kebapçı Süleyman Usta'nın dükkânına doğru gidiyorlardı. Adamın ayaklarında yıpranmış tozlu terlikler vardı. Bir kavgadan yeni ayrılmış gibi öfkeli yürüyordu. Elindeki sigara izmaritini atıverdi bir yerlere. Kadın çok sevdiği bluzuyla çiçekli şalvarını giymiş, adamsa günlerce tarlada çalışmış gibi bakımsızdı.

Kebapçı Süleyman, kebap şişliyordu. Yer yer delinmiş, uzun süre yıkanmamış beyaz bir iş önlüğü vardı üstünde. Numaralı gözlükler kullandığından gözleri belli belirsiz fark ediliyordu. Yapmacık bir gülümsemeyle "Hoş geldiniz!" dedi.

Kadın, adamın arkasından çekinerek girdi. Birkaç kişi yemek yiyordu içeride. Adam etrafı boş olan bir masa seçti, tavana bakarak sandalyeyi çekti. Uzun bir yoldan gelmiş gibi derin bir of çekip oturdu. Kadın ağrısı varmış gibi yavaşça oturduktan sonra çantasını kucağına aldı, açmaya yeltendi, sonra vazgeçti. Adamdan olumsuz bir söz duyacağını biliyormuş gibi korkulu gözlerle baktı ve eliyle burnunun etrafındaki teri sildi.

Masalar beyaz plastiktendi, yer yer çatlaklıklar vardı, bazı yerlerinde de sigara yanıkları. Bardaklardan biriyle az önce eli yağlı biri su içmişti. Kadın, sandalyesinin yerini değiştirdi. Uzun saçlarını toplayıp bıraktı. Boynunu yukarıdan aşağıya sildi. Bir kez daha kaçamak baktı adama.

Masaya bakan garson tıraşsızdı ve çenesinde mercimek biçiminde kötü bir ben vardı. Müşterilerinin yüzüne bakmadan masanın ortasına göstermelik bir temizlik hareketi yaptı.

"Kebap, kuşbaşı, ciğer, yürek?.."

Adam, karnını kaşıyarak, "Kebap, kebap," dedi.

Garson, bezi tuttuğu elinin tersiyle burnunu kaşıdı ve masadan ayrıldı.

Adam sağa sola göz gezdirdikten sonra elini şalvarının cebine attı. Modası geçmiş cep telefonunu çıkardı, karıştırdı, kulağına götürdü. Çok beklemeden çekti, yeniden karıştırdı. Sonra masadaki peçete yerine kullanılan pembe kâğıtların yanına koydu. Garson, soğan salatası, maydanoz ve marul salatası bıraktı. Bırakırken marul salatasının birazı masaya döküldü. Dökületi adam eliyle alıp ağzına attı. Kadın bakmadığı halde bunu gördü, yutkundu.

"Kebap, kebap diye diye kulağımın etini yedin, bok mu var kebapta?" dedi adam telefonuna bakıp yeniden yerine koyarken. Kadın bunu bekliyordu sanki. Yüzüne bir gölge düştü, kızardı, eliyle boynunun sıcaklığını bastırdı.

Adam kadına hiç bakmadan salataların neredeyse yarısını yedi, yarın limonu somurdu, kabuğunu kül tablasına koydu, sonra kebaplar geldi.

"Kebap diyordun, al sana kebap," dedi ve ne dediğini duymamış gibi aniden açık ekmeğe atıldı.

"İçecek ayran, şalgam, kola?.." diye sordu garson.

"Su," dedi adam gözlerini kebaptan ayırmadan.

Kadın yemeğe başlamakta biraz gecikince, "Yesene salak," dedi adam, "kebap kebap diyordun, işte sana kebap, yesene!"

Kadın, çantasını masanın köşesine koydu, çekine çekine, üçgen şeklinde kesilmiş açık ekmekten bir parça aldı. Sigara kâğıdı gibi iki parmağının arasına aldı, bir parça kebap koydu, ince kıyılmış sumaklı soğandan aldı, kebabın üzerine yaydı ve mini bir dürüm yapıp ısırdı.

Daha ilk lokmasını doğru dürüst yutmazken, adam, "Bir aydır kebap kebap diyordun, başın göğe erdi mi?" diye sorunca, görünmez bir el, kadının havada kalan yarım lokmasını tuttu sanki. Adamsa olan bitene aldırmadan sürekli tıkındı.

Kadın, elindeki yarım lokmayı yavaşça tabağın kenarına bıraktı. Su içmek için elini bardağa uzatıp geri çekti. Lokma açıldı. Arasındaki kebap ve soğan yeni konmuş gibi dümdüz duruyordu.

Adam çok hızlı yiyordu. Lokmaları art arda atıyor, boğulacak gibi oluyordu. Yemeği bir an önce bitirip birilerini dövmeye gidecekti sanki.

Kadın iki şiş kebaptan birini, ölü eti yemiş gibi zorlanarak bitirebildi.

Adam yemekten sonra hayvani bir böğürmeyle geğirdi. Kürdanları rastgele dişlerinin arasına saplayıp çıkardı, kırdığı birkaç parçayı kebap tabaklarına attı.

Kalkıp Süleyman Usta'nın bulunduğu tezgâha yürüdü.

Kadın da çantasını alıp toparlandı.

Adam ne kadar ödeyeceğini sordu.

Süleyman Usta dişlerini göstere göstere sırıtarak ödeyeceği parayı söyledi.

"Ne bu kardaşım, bana koyun mu sattınız?" diye çıkıştı.

"Normaldir abi..." dedi Süleyman Usta. "Bizim kebap meşhurdur, el kıymasıdır..."

"Bu kadar da olmaz kardeşim!" dedi.

Kadın konuşulanları daha fazla duymak istemez gibi başını öne eğerek yavaşça dışarıya çıktı. Adam, parayı Süleyman Usta'nın önündeki kıymanın üstüne fırlattı.

"Bir su bile vermediniz, içine edeyim böyle işin!.."

Süleyman Usta seslenmedi, sırıttı yalnızca.

Adam önde, kadın bir adım gerisinde yürüyüp karşı kaldırıma geçtiler. Kadın aniden yere çöktü. Sol yanını oradaki kasabın dolabına dayamıştı. Dolapta sıra sıra etler vardı.

"Ne oldu?" diye sordu adam.

Kadının uzun saçları yüzüne düşmüş, şalvarı yere kapanmıştı.

"Ne oldu ya?" diye yeniden sordu adam.

Kadın kusuyordu.

Karnına art arda güçlü yumruklar vuruluyormuş gibi yükselip iniyordu. Kasabın çırağı çıktı, baktı, yüzünü ekşitip içeriye geçti.

"Kebap yemiş," dedi ustasına.

"Allah canını alsın, kustun mu?" dedi adam, "çiğnemeden yutarsan böyle olur. O kadar da para vermiştim, gönlü razı olmayınca kocanın, kurban olduğum böyle burnundan getirir işte."

Kadın, ayıbını öyle bırakıp gitmek istemiyormuş gibi zorlanarak kalktı.

Kocası kolundan tutup çekince, kaldırımdaki kıyma ve maydanoz parçaları ortaya çıktı.

Kasabın çırağı, yağ tenekesinden bozma kovayla su döktü. Kaldırım temizlendi. Kıyma taneleri asfalta dağıldı.

Kadının yeni şalvarının çiçeklerine kusmuk bulaşmıştı.

Karı koca oradan ayrılırken, küçük bir yavru köpek yaklaştı ve asfalttaki kıyma parçalarını yalamaya başladı.

REMZİ KARABULUT

Acı Gösteri*

Öykü

Remzi Karabulut, *Acı Gösteri*'de epeydir unutulmuş insan tipleriyle yeniden buluşturuyor okuru. Gizemli koleksiyonerden kasabanın delisine, vitrin mankeninden Yılancı Yunus'a tüm kasabanın içinde kendine yer bulduğu bir kitap *Acı Gösteri*. Gündelik sıkıntılardan bile mizah çıkaran Akdeniz insanının sahiciliğiyle, Güney'den bir tutam iyimserlik öyküsü...

"Yazdıklarıma Anton Çehov'un ilgiyle bakmasını, Sait Faik'in içten gülümsemesini, Vüs'at O. Bener'in sonuna kadar okumasını, Ferit Edgü'nün gereksiz sözcük bulmamasını, Orhan Kemal'in şaşırmasını, Cemil Kavukçu'nun güvenmesini ve sevdiğim kadının 'Çok samimi olmuş' demesini isterim. Dahası, Nâzım Hikmet'in şiirsel bulmasını, Yaşar Kemal ile Salâh Birsel'in onda yeni bir sözcükle karşılaşmasını isterim. *Acı Gösteri*'deki öykülerimin, ağacın kök salması gibi gürültü etmeden yaşama sızmasını dilerim."

ISBN 978-975-570-547-7

8 TL

www.selyayincilik.com

*SEL